

MEI-INOAR TROCHPAKKE II

kadernota 2020

Colofon

Versie : 08 Versie na versturen Raad 20190614
Zaaknummer :
Auteur : M.H. Endedijk
Datum : 14-06-2019
Team/eenheid : Achtkarspelen/Concern

Aan de leden van de raad
van de gemeente Achtkarspelen

Buitenpost, 14 juni 2019

Onderwerp: **Kadernota 2020 - 2023**

Geachte leden van de raad,

De bespreking van de Kadernota 2020-2023 staat voor de raadsvergadering van donderdag 11 juli a.s. op de agenda. Om de te bespreken Kadernota zo actueel mogelijk te maken is afgesproken dat de informatiemarkt Kadernota 27 juni plaatsvindt en dat u de te bespreken nota twee weken voor de betreffende raadsvergadering ontvangt.

Wij bevelen u aan, in het kader van uw voorbereiding op de bespreking van de Kadernota, om uw technische vragen zoveel mogelijk voorafgaand aan de raadsbehandeling bij het ambtelijk apparaat te stellen.

Wij verzoeken u uw vragen uiterlijk 4 juli in te dienen bij M.H. Endedijk (m.endedijk@t-diel.nl). De vragen worden geregistreerd en uitgezet in de organisatie. De beantwoording van deze vragen zal in eerste instantie alleen gericht zijn aan de vraagsteller. De vraagsteller kan aangeven of hij/zij de beantwoording van de vragen ook aan de overige raadsleden wil laten toesturen.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Achtkarspelen,
de secretaris, de burgemeester,

mr. drs. E.H.C. van der Laan

mr. O.F. Brouwer

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
Belangrijkste ontwikkelingen.....	7
Ontwikkelingen en gevolgen meerjarenbegroting.....	10
Startsituatie.....	11
Inleiding en meerjarensaldi.....	12
Aanvaard beleid (autonoom).....	13
Economische ontwikkelingen voor de gemeentebegroting	16
Ontwikkelingen beleid	17
Reserves en weerstandsvermogen	18
Conclusies	19
Bijlage I - Ontwikkelingen in het beleid per programma.....	20
0. Bestuur en ondersteuning	21
1. Veiligheid.....	26
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	30
3. Economie.....	31
4. Onderwijs	32
5. Sport, cultuur en recreatie	33
6. Sociaal domein.....	36
7. Volksgezondheid en milieu	39
8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	45
Overhead	46
Programma-overstijgend	65
Bijlage II - Financiële recapitulatie.....	66
Samenvatting financieel perspectief.....	67
Ontwikkelingen (nieuw) beleid komende jaren	68
Autonome ontwikkelingen.....	74
Bijlage III - Toelichting definities en symbolen	77
Bijlage IV - Maatregelenpakket uit takendiscussie 2019.....	79

Inleiding

Voor u ligt de tweede kadernota van deze bestuursperiode. Een kadernota met een sluitend meerjarenperspectief. De OZB zal voor onze inwoners niet meer dan met de inflatie worden verhoogd. Als college zijn we blij met dit resultaat. We hebben de komende jaren, samen met de gemeente Tytsjerksteradiel, volop uitdagingen. We moeten goed blijven sturen op onze financiële positie en alert moeten blijven op landelijke ontwikkelingen die invloed hebben op onze gemeentelijke organisatie. Zowel wat taken betreft als ook de financiële gevolgen die deze met zich meebrengen.

Sociaal Domein

Het sociaal domein wordt steeds meer een geïntegreerde taak van de gemeente. Met de ontwikkeling van de gebiedsteams wordt zorg dichtbij huis geleverd. Veel aandacht voor participatie zorgt samen met een aantrekkende economie voor een gestage daling van het aantal bijstandsgerechtigden. Personen met verward gedrag krijgen extra aandacht in deze kadernota. De taken die door de Rijksoverheid zijn overgeheveld naar gemeenten gingen gepaard met een forse korting. De budgetten die naar de gemeenten megingen met die taken blijken voor nagenoeg elke gemeente ontoereikend te zijn. Dit betekent grote tekorten bij de jeugdzorg en de WMO taken. Dit dwingt ons helaas tot ingrijpen.

Omgevingsvisie

Inmiddels zijn de eerste activiteiten om te komen tot een nieuwe omgevingsvisie opgestart. Wij zullen u meenemen in de ontwikkelingen hiervan.

Woonvisie

Samen met o.a. inwoners, Plaatselijke Belangen, woningbouwcoöperaties en makelaars wordt gesproken over de opgaven voor het woonbeleid de komende jaren. Naast de woonvisie wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld waarin onder andere afspraken staan met de woningbouwcoöperaties en gemeentelijk ambities op het gebied van duurzaamheid.

Caparis

Tussen het uitbrengen van deze kadernota en de begroting wordt onze rol in Caparis duidelijk. Dat we afscheid nemen als eigenaar wil niet zeggen dat we geen klant van Caparis blijven. Met name de medewerkers 'beschut binnen' zullen bij Caparis blijven. Voor de overige taken onderzoeken we op welke manier we die het beste kunnen onderbrengen waarbij de MOA een preferente partner is.

Precario

Inmiddels heeft Liander haar bezwaren tegen de precariobelasting ingetrokken. Hierdoor hebben we in 2020 en 2021 incidentele inkomsten die, gelet op de financiële opgave waar we voor staan, een stevige steun in de rug geven.

Takendiscussie

Inmiddels is een uitgebreide takendiscussie gevoerd. Een palet van 72 pagina's met maatregelen is langsgelopen. De toetsing gebeurde voornamelijk op de mogelijke besparing ten opzichte van de impact van die maatregel. Gezien de financiële ontwikkelingen en met dank aan opbrengsten uit precariobelasting zijn er op dit moment niet veel ingrijpende maatregelen nodig.

Natuur - biodiversiteit

Achtkarspelen wil de biodiversiteit in de gemeente verbeteren/herstellen door in te zetten op het eigen gemeentelijk groen, educatie en communicatie, het bijenpact, lokale initiatieven en regionale verbindingen en duurzaamheid.

Herinrichting centrum Surhuisterveen

Na de profronde van Surhuisterveen in 2020 wordt begonnen met de herinrichting van het centrum van Surhuisterveen. Het centrum wordt modern en aantrekkelijk ingericht met nieuwe bestrating en meer groen.

Duurzaamheid

In het coalitieprogramma zijn de duurzaamheidsambities beschreven. Om deze ambities in te vullen wordt geïnvesteerd in de formatie duurzaamheid en in een energieloket.

Zwembad Buitenpost

In Buitenpost ligt de nieuwbouw van het zwembad op schema. Naar verwachting kunnen in 2021 de eerste baantjes worden gezwommen.

Eneco

De aandelen van energieleverancier Eneco worden begin 2020 verkocht. De opbrengst is nog niet bekend. We hebben deze opbrengsten daarom nog niet meegenomen in de kadernota.

Integraal Huisvestings Plan (IHP)

De gemeente en de schoolbesturen dragen samen zorg voor een goede huisvesting en onderwijs voor de leerlingen in Achtkarspelen. Het IHP beschrijft wat de komende 10-15 jaar met de schoolgebouwen in Achtkarspelen gebeurt. Welke slimme combinaties mogelijk zijn om scholen samen te voegen en ook waar er eventueel gebouwd kan worden.

Regiodeal

De uitwerking van de regiodeal, ook wel versnellingsagenda genoemd, is inmiddels in volle gang. De laatste hand wordt gelegd aan de inrichting van de organisatie van de regiodeal en aan het vervolmaken van de businesscases. In de regiodeal hebben overheid, ondernemers en onderwijs elkaar gevonden met als doel het versterken van de economische structuur van Noord Oost Fryslân.

Belangrijkste ontwikkelingen

Algemeen

Er komen ontwikkelingen op gemeenten af die veel impact gaan hebben. Van dubbele vergrijzing tot extremer weer door klimaatverandering. De overgang van fossiele brandstoffen naar duurzame energie en van productieketens naar een circulaire economie. Ook groeit de kloof tussen arm en rijk, komen er meer éénpersoonshuishoudens en neemt de behoefte aan toeristische mogelijkheden toe. Daarnaast ontwikkelt de techniek zich steeds sneller, wat voor- en nadelen heeft voor de samenleving.

Ook de rol van de gemeente verandert. Meer publieke taken komen over van het Rijk en provincie naar de gemeente. De gemeente heeft een grotere verantwoordelijkheid voor jongeren en ouderen. Maar ook als het gaat over vraagstukken over werk, inkomen en duurzaamheid. Tegelijkertijd vinden mensen steeds vaker oplossingen in hun eigen omgeving: van mantelzorg tot lokale energiecoöperaties. In dorpen en buurten nemen bewoners steeds vaker zelf het heft in handen met eigen plannen en initiatieven, waarbij de regeldrift van (lokale)overheden een obstakel kan zijn. Deze ontwikkelingen vragen om een ingrijpende verandering van denken over sturing en democratie. De sturingskracht van gemeenten neemt af en het zwaartepunt komt steeds meer in de samenleving te liggen.

Doorontwikkeling Sociaal Domein

Met het vaststellen van het Beleidskader is voor de komende jaren koers gezet voor de opgaven voor het sociaal domein. De gemeente staat voor de opgaven om goede resultaatgerichte zorg voor haar inwoners te leveren en tegelijkertijd de kosten daarvan terug te dringen. Daarvoor is een samenhangend pakket aan maatregelen en kaders voor nieuw beleid aan de gemeenteraad voorgelegd en vastgesteld.

De transformatie van het sociaal domein wordt onverminderd voortgezet. Extra aandacht is er voor het afschalen van zorg, het invlechten van de Gebiedsteams in de gemeentelijke organisatie en vergroten van kostenbewustzijn bij de consulenten. Er wordt tevens fors ingekrompen op het personeel. Onderzocht gaat worden of de inkoop op een andere manier kan worden vormgegeven en we specifieke dienstverlening goedkoper kunnen inkopen, met name woon-zorg-combinaties.

Het ontschotten van de budgetten voor zorg en ondersteuning wordt één van de speerpunten. Daartoe werkt de gemeente onder meer samen met zorgverzekeraar aan een pilot. De kosten van de jeugdzorg zijn voor de meeste gemeenten hoger dan geraamd, zo ook voor de onze. Om meer grip te krijgen op de kosten werken we in Friesland samen in een taskforce waarbij met name met grote zorgverleners afspraken worden gemaakt. Voorlopig gaan we ervan uit dat met de inzet op beperking van de kosten én de extra inkomsten van het rijk de structurele meerkosten gefinancierd kunnen worden.

Na twee jaar worden de maatregelen tegen het licht gehouden. Dan zien we of ze hebben geleid tot betere en betaalbare zorg voor onze inwoners.

Takendiscussie en Maatregelenpakket

Naast de maatregelen in het sociaal domein, is meer nodig om de begroting in het meerjarig perspectief in evenwicht te brengen. Zowel de raad als het college heeft daarom vastgesteld dat een aanvullende organisatie brede takendiscussie noodzakelijk is.

In april en mei is daarom in beeld gebracht wat op hoofdlijnen de mogelijkheden zijn. Er is een inventarisatie uitgevoerd naar beïnvloedbare ruimte in alle taakvelden om in beeld

te krijgen aan welke knoppen gedraaid kan worden om kosten en baten in de begroting te beïnvloeden. Dit heeft geleid tot een maatregelenpakket waarbinnen het college een voorstel voor bezuinigingen heeft gedaan (bijlage IV).

Dit maatregelenpakket is als bijlage "Maatregelenpakket uit takendiscussie 2019 Achtkarspelen" toegevoegd aan deze Kadernota 2020-2023. In deze bijlage staan de keuzes die het college heeft gemaakt, waarbij de maatschappelijke impact van maatregelen in relatie tot het effect op de begroting steeds een belangrijk afwegingskader is geweest. Ook is een aantal maatregelen in overleg met de gemeente Tytsjerksteradiel genomen. Hierbij willen we opmerken dat uit de inventarisatie van beïnvloedbare ruimte het signaal van de ambtelijke belasting als gevolg van de gekozen samenwerkingsvorm niet is opgenomen. Het efficiënt werken in/van de organisatie is uiteraard het streven, maar wordt beperkt door de gekozen samenwerkings-constructie van twee gemeenten en een werkmaatschappij. Er wordt op veel terreinen gezocht naar zoveel mogelijk harmonisatie.

Het taakveld sociaal domein is buiten beschouwing van het maatregelenpakket gelaten, omdat de bezuinigingsmaatregelen hiervoor al waren vastgesteld.

Bedrijfsvoering

Per 1 januari 2019 is de gezamenlijke organisatie van de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel ingericht volgens de adviezen van consultant AEF. Dit heeft nu al effecten op de verbetering van de sturing, de communicatie en de te behalen resultaten. Om de volgende slag te kunnen maken krijgt de organisatie op verschillende onderdelen een noodzakelijke kwaliteitsimpuls. In verband met de groei van de organisatie en de forse wijzigingen in de arbeidsvoorwaarden wordt de afdeling HRM versterkt.

Om als organisatie (beter) in control te komen vindt in de loop van 2019 een reorganisatie plaats bij het team financiën. In deze kadernota wordt voorgesteld de kwalitatieve en kwantitatieve verbeteringen ook voor de komende jaren mogelijk te maken.

Door de krapte op de arbeidsmarkt moet extra energie gestoken worden in het invullen van vacatures. Ook wordt extra geld geraamd voor vervanging bij ziekte en wordt het opleidingsbudget verhoogd om onze huidige medewerkers van actuele kennis en vaardigheden te voorzien. Bovenstaande investeringen versterken de kwaliteit van de organisatie waardoor de kans op (negatieve) verrassingen kleiner wordt. De hoge werkdruk kan door deze maatregelen enigszins worden teruggebracht.

De maatregelen moeten ervoor zorgen dat we een aantrekkelijke werkgever blijven voor de mensen die al bij ons werken en die we graag willen binden en een aantrekkelijke werkgever worden voor kwalitatieve nieuwe medewerkers.

De afgelopen periode heeft voor Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel in het teken gestaan van een intensievere samenwerking. Voor ICT lag hierbij de opgave voor het harmoniseren van het applicatielandschap (software), versterken van de infrastructuur en het mogelijk maken van tijd- en plaatsonafhankelijk werken. Middels de begrotingswijziging van december 2018 bent u op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen op ICT-gebied en de daarbij stijgende kosten.

Software

In 2015 hebben we de harmonisatie van het applicatielandschap aanbesteed. Daarop zijn we in 2016 en 2017 met de conversie en implementatie aan de slag gegaan. Dit heeft niet geleid tot het gewenste resultaat. Er heeft in 2017/2018 een nieuwe aanbesteding plaatsgevonden, met als uitkomst een pakket aan applicaties met

een hogere structurele last. Verder is er sprake van toename van het aantal gebruikers met bijbehorende licenties en voorzieningen. Ook de extra taken vanuit de decentralisaties in het sociaal domein hebben geleid tot hogere softwarekosten. Tot in 2020 staan we nog voor de uitdaging om noodzakelijke software verder te harmoniseren. Zo moeten onder meer het huidige zaaksysteem, het KCC-systeem, de website, e-formulieren en kennisbank nog worden vervangen.

Hardware

De toename van het aantal medewerkers, maar ook van data, servercapaciteit, back-up voorzieningen, hogere beveiligingsvoorzieningen en uitwijkvoorzieningen betekenen een jaarlijks extra benodigd budget voor de uitbreiding van de noodzakelijke hardware.

ICT-kosten

Vanaf 2020 zijn jaarlijks de volgende extra middelen nodig:

- Toename van de bestaande ICT-verplichtingen, uitzetting gemiddeld per jaar € 105.000
- Harmonisatie software, welke leidt tot een aanvullende last van € 46.000 jaarlijks.
- Vervangingsinvesteringen hardware, gemiddeld per jaar € 57.000.

Om te voldoen aan de digitale agenda, aan onze eigen ambities op het gebied van (digitale) dienstverlening en om de beschikbare data beter te kunnen benutten willen we samen met de raden een meerjaren-ontwikkelrichting vaststellen.

Ontwikkelingen en gevolgen meerjarenbegroting

Startsituatie

Inleiding en meerjarensaldi

De startsituatie van het financiële meerjarenperspectief voor deze perspectiefnota begint bij de cijfermatige meerjarenreeks voor de jaren 2020 t/m 2022 uit de meest recente programmabegroting (vastgesteld door de raad in november 2018). Deze reeks wordt nu aangevuld met het jaar 2023.

Voor alle bedragen in de tabellen geldt:

- negatief bedrag = nadelig
- positief bedrag = voordelig

Vastgestelde meerjarensaldi begroting 2020 - 2023				
(bedragen in € x 1.000)				
	2020	2021	2022	2023
TOTAAL	144	297	816	1.955

Aanvaard beleid (autonoom)

Als vervolg op de startreeks zijn ook de sinds november 2018 genomen raadsbesluiten van belang voor zover die gevolgen hebben voor de meerjarenbegroting. Dat betreft naast onderwerp specifieke besluiten ook de besluiten over de jaarrekening 2018 en maandelijkse begrotingswijzigingen, voor zover geagendeerd voor de raad van 6 juni 2019 of eerder.

Hieronder is het totale financiële effect weergegeven dat voortvloeit uit deze raadsbesluiten (zie ook BIJLAGE II).

Ontwikkelingen uit aanvaard beleid (autonoom)

(bedragen in € x 1.000)				
	2020	2021	2022	2023
TOTAAL	1.197	1.496	-54	-153

Per programma

Programma	2020	2021	2022	2023
(bedragen in x € 1.000)				
0. Bestuur en ondersteuning	1.489	1.261	86	84
1. Veiligheid	9	9	9	9
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-7	-7	-7	-7
3. Economie	164	219	110	127
4. Onderwijs	18	18	18	18
5. Sport, cultuur en recreatie	-16	243	-13	-40
6. Sociaal domein	-512	-292	-292	-292
7. Volksgezondheid en milieu	-1	-1	-1	-1
8. Vrosh	54	46	37	-50
TOTAAL	1.197	1.496	-54	-153

Begrotingswijzigingen WM

- 68039 Actualisering bijdragen aan Werkmaatschappij ivm indexering (2020 28.565 N, 2021 28.566 N, 2022 28.422 N, 2023 28.422 N)
- 68060 Actualisering ramingen kapitaallasten (2020 44.557 N, 2021 69.528 N, 2022 82.454 N, 2023 99.501 N)
- 68072 Actualisering verzekeringen Werkmaatschappij (2020 20.215 V, 2021 20.215 V, 2022 20.215 V, 2023 20.215 V)
- 88072 Actualisering werknemersverzekeringen (2020 6.564 N, 2021 6.564 N, 2022 6.564 N, 2023 6.564 N)
- 88087 Technische correctie sport (2020 38.887 V, 2021 38.887 V, 2022 38.887 V, 2023 38.887 V)
- 88334 Actualiseren budget vorming en opleiding Werkmaatschappij (2020 72.185 N, 2021 72.185 N, 2022 72.185 N, 2023 72.185 N)
- 88338 WKR-effect overbrengen personeel naar de Werkmaatschappij (2020 47.500 N, 2021 47.500 N, 2022 47.500 N, 2023 47.500 N)
- 88343 Actualiseren budget WGA-verzekeringen (2020 20.000 N, 2021 20.000 N, 2022 20.000 N, 2023 20.000 N)
- 88346 Actualiseren budget telefonische bereikbaarheid (Kadernota 2018) (2020 20.000 N, 2021 20.000 N, 2022 20.000 N, 2023 20.000 N)
- 88514 Bijstelling budget Communicatie WM (2020 10.000 V, 2021 10.000 V, 2022 10.000 V, 2023 10.000 V)
- 88520 Herstel budget A+O Fonds (2020 6.000 N, 2021 6.000 N, 2022 6.000 N, 2023 6.000 N)
- 88525 Bijstellingen BAG-WOZ budgetten (2020 6.000 V, 2021 6.000 V, 2022 6.000 V, 2023 6.000 V)
- 88539 Herstelbudget OR in WM (2020 4.000 N, 2021 4.000 N, 2022 4.000 N, 2023 4.000 N)
- 88610 Bijraming ICT kosten 2020-2023 (2020 191.000 N, 2021 213.000 N, 2022 227.000 N, 2023 202.000 N)

Niet-budgettair neutraal

- 88198 Raadsbesluit 20.09.2018, punt 7 Duurzaamheid (2020 0, 2021 4.660 N, 2022 5.463 N, 2023 5.353 N)
- 88220 Technische correctie (2020 0, 2021 12.463 V, 2022 4.404 V, 2023 4.404 V)
- 88222 Raadsbesluiten 15.03.2018 en 22.11.2018 (2020 4.404 N, 2021 4.404 N, 2022 4.404 N, 2023 31.266 N)
- 88241 Raad 4 juli 2019 Beschermd wonen (2020 220.000 N, 2021 0, 2022 0, 2023 0)
- 88268 Correctie afloop stelpost Kadernota 2018 (2020 62.848 V, 2021 675 V, 2022 0, 2023 26.248 N)
- 88296 Raad 25.04.2019, punt 10 Oplossen capaciteitsproblemen Sportpark De Bosk (2020 3.630 N, 2021 3.630 N, 2022 3.630 N, 2023 3.630 N)
- 88311 Actualisering huur brandweerkazerne Surhuisterveen (2020 8.075 N, 2021 8.075 N, 2022 8.075 N, 2023 8.075 N)
- 88315 Actualisering bijdrage Jobinder (2020 74.178 V, 2021 74.178 V, 2022 74.178 V, 2023 74.178 V)
- 88342 Raadsbesluit actualisering Maatwerkdienstverlening (2020 388.185 N, 2021 388.185 N, 2022 388.185 N, 2023 388.185 N)
- 88423 Gewijzigde manier van financiering regiodeal (2020 225.000 V, 2021 225.000 V, 2022 225.000 V, 2023 225.000 V)
- 88431 Precariobelasting (2020 1.139.000 V, 2021 1.139.000 V, 2022 6.000 N, 2023 6.000 N)
- 88432 (concept) Herziening bouwgrond – winstverwachting (2020 223.000 V, 2021 271.000 V, 2022 151.000 V, 2023 81.000 V)
- 88433 Raadsbesluit 4-7-2019 Vrijval investering zonnepanelen sporthal Harkema (2020 0, 2021 4.000 V, 2022 4.000 V, 2023 4.000 V)
- 88441 Correctie stelpost kadernota 2018 (2020 0, 2021 30.000 V, 2022 30.000 V, 2023 30.000 V)
- 88528 Herstel budget Waarderingskamer (2020 5.000 N, 2021 5.000 N, 2022 5.000 N, 2023 5.000 N)
- 88535 Herstel budget GGU fonds (2020 71.000 N, 2021 71.000 N, 2022 71.000 N, 2023 71.000 N)
- 88587 (concept) Onderwijs (2020 2.000 V, 2021 2.000 V, 2022 2.000 V, 2023 2.000 V)
- 88588 (concept) Griffie (2020 5.000 N, 2021 4.000 N, 2022 4.000 N, 2023 4.000 N)
- 88645 Raad 11 juli 2019 Correctie AWN 021 2020 BW (2020 220.000 V, 2021 0 V, 2022 0 V, 2023 0 V)
- 88651 Kortlopende Rente naar nihil (2020 304.000 V, 2021 404.000 V, 2022 411.000 V, 2023 416.000 V)
- 88652 (concept) Incidentele lasten onttrekken aan de algemene reserve (2020 53.000 V, 2021 24.000 V, 2022 16.000 V, 2023 27.000 V)
- 88653 Gevolgen afschrijving latere ingebruikname zwembad (2020 0, 2021 248.000 V, 2022 0, 2023 0)

Economische ontwikkelingen voor de gemeentebegroting Meicirculaire

Elk jaar is de inhoud van de meicirculaire van het ministerie van BZK van groot belang voor de inkomstenkant van de gemeentebegroting. In deze circulaire schetst het ministerie namelijk de financiële kaders die gelden voor de nieuwe begrotingsjaren.

De meicirculaire 2019 is 31 mei jl. gepubliceerd en inmiddels doorgerekend. Ten opzichte van de begroting 2019-2022 kent de meicirculaire een toename in middelen, die gezien de aard van de toename in het licht van deze kadernota voorlopig neutraal is opgenomen voor de ontwikkelingen van het saldo. Wij komen hier bij de begroting 2020-2023 nader op terug.

Veel mutaties betreffen loon- en prijsbijstellingen van het Sociaal Domein. Daarnaast zijn ook voor de Jeugdhulp extra middelen ontvangen voor de jaren 2019 t/m 2021. Mede op basis van de ontwikkelingen in de jaarrekening 2018, de eerste maanden van 2019 en de in de raad van 25 april afgesproken Kaderstelling sociaal Domein nemen wij deze neutraal mee.

Vanuit de ontwikkelingen van de meicirculaire moeten ook de verwachte loon- en prijsontwikkelingen van de overige programma's worden gedekt.

De inkomsten via het gemeentefonds, rekening houdend met de hiermee samenhangende tegengestelde bewegingen op de uitgavenkant, zijn omgezet naar een neutrale ontwikkeling voor het financiële meerjarenperspectief.

(bedragen x € 1.000)	2020	2021	2022	2023
Berekening meicirculaire 2019	1.756	1.629	696	711
Bestaat uit:				
• Accrès en nominale ontwikkelingen	150	-140	-364	-380
• Actualisering integratieuitkeringen c.a.	350	323	293	336
• Loon - en prijsbijstellingen Sociaal Domein	519	524	523	523
• Jeugdhulp, extra ontwikkelingen	671	671	-	-
• Invoering Wvvgz	40	40	40	40
• Overige ontwikkelingen Sociaal Domein	26	211	204	192
	1.756	1.629	696	711
Als volgt mee te nemen in de Kadernota:				
• Reservering i.k.v. ontwikkelingen Sociaal Domein	1.256	1.446	767	755
• Reservering autonome ontwikkelingen t.b.v. begroting 2020-2023	500	183	-71	-44

Ontwikkelingen beleid

De ontwikkelingen in eigen beleid en nieuw beleid, dus zonder de autonome ontwikkelingen, zijn hieronder in tabelvorm samengevat. Zie voor de uitwerking BIJLAGE I.

Ontwikkelingen uit bestaand en nieuw beleid

(bedragen in € x 1.000)				
Alle programma's	2020	2021	2022	2023
TOTAAL	-666	-550	-598	-697

Programma (uitzettingen)	2020	2021	2022	2023
(bedragen in € x 1.000)				
00. Bestuur en ondersteuning	-70			
01. Veiligheid	-142	-186	-239	-305
02. Verkeer, vervoer en waterstaat				
03. Economie				
04. Onderwijs			-22	-44
05. Sport, cultuur en recreatie	-62	-62	-62	-62
06. Sociaal Domein	-40			
07. Volksgezondheid en milieu	-140	-124	-124	-115
08. Vrosh	-10	-10	-10	-10
Overhead	-858	-900	-881	-893
Programma-overstijgend	-17	-17	-17	-17
Taakstelling				
TOTAAL	-1.339	-1.377	-1.428	-1.520

Programma (besparingen)	2020	2021	2022	2023
(bedragen in € x 1.000)				
00. Bestuur en ondersteuning	15	15	15	15
01. Veiligheid				
02. Verkeer, vervoer en waterstaat				
03. Economie				
04. Onderwijs				
05. Sport, cultuur en recreatie				
06. Sociaal Domein	568	593	711	711
07. Volksgezondheid en milieu				
08. Vrosh				
Overhead	15	15	15	15
Programma-overstijgend				
Taakstelling	75	204	89	82
TOTAAL	673	827	830	823

Reserves en weerstandsvermogen

Het overzicht van reserves en voorzieningen zoals opgenomen in de jaarrekening 2018 geeft de meest actuele informatie over de ontwikkeling van de reserves. Daaruit blijkt dat in de periode tot en met 2023 (het laatste perspectiefjaar voor deze nota) een volgende verloop van de reserves wordt verwacht:

Verloop algemene reserve <i>x € 1.000</i>	2020	2021	2022	2023
Algemene reserve	16.103	17.639	17.621	18.475
Reserve weerstandsvermogen	4.156	4.156	4.156	4.156
Totaal	20.729	21.795	21.777	22.631

In dit overzicht zijn de eventuele opbrengsten van de verkoop van het belang in Eneco nog niet opgenomen. De noodzakelijke hoogte van de reserve weerstandsvermogen zal worden heroverwogen bij de begroting voor 2020.

Conclusies

De Kadernota 2020-2023 laat voor alle jaren een sluitend meerjarenperspectief zien. Het toezichtskader van de provincie vraagt om een reëel sluitende meerjarenbegroting op basis van structurele baten en lasten voor de jaren 2022 en 2023. Inclusief de taakstellingsoperatie komen wij tot een meerjarenbegroting die structureel reëel sluitend is voor deze jaren. Met medeneming van de incidentele baten vanuit de precariobelasting en het grondbeleid is het totale meerjarenperspectief voor alle jaren positief.

(bedragen in € x 1.000)	2020	2021	2022	2023
Meerjarenperspectief o.b.v. structurele baten en lasten	-687	-166	14	1.025
Incidentele baten	1.362	1.410	151	81
Meerjarenperspectief totaal	675	1.244	165	1.106

Bijlage I - Ontwikkelingen in het beleid per programma

Legenda

effect		status	
	vragend (nadelig)		A - realisatiefase
	biedend (voordelig)		B - planfase
	neutraal		C - verkenfase
	noo onbekend		onbekend

aard		raakvlak	
	1. onontkoombaar		alléén eigen DO en niet de WM (via de uitvoering)
	2. noodzakelijk		de eigen DO én de WM (via de uitvoering)
	3. wenselijk		beide DO's (via afstemming beleid)
			beide DO's én de WM (via de uitvoering)

0. Bestuur en ondersteuning

De ontwikkelingen in het beleid worden (voor zover van toepassing) gesplitst in eenmalige effecten en structurele effecten voor de meerjarenbegroting.

Eenmalige effecten

Programma 00. Bestuur en ondersteuning (eenmalig)

0.02 Implementatie van het waarden op gebruikersoppervlakte

Wat is de uitdaging? Waarden op gebruikersoppervlakte (gbo) is noodzakelijk per 2022. Om de voorbereidingen te treffen om daadwerkelijk op gbo te waarden worden 3d-metingen van objecten in onze gemeente verricht. In de vorige kadernota is daarvoor € 25.000 beschikbaar gesteld. Nu is het de uitdaging om op basis van een testomgeving de resultaten van de 3d meting te analyseren, te verwerken en deze te transporteren in onze waarderingsapplicatie.

Wat stellen we voor? Aanschaf van een testomgeving voor het analyseren, verwerken en transporteren van de gbo-resultaten naar de waarderingsapplicatie. Door middel van een testomgeving te kunnen schaduwdraaien op gbo en uiteindelijk in staat zijn een kwalitatieve overgang te realiseren van inhoud naar gebruikersoppervlakte (waardering).

Wat als we het niet doen? Dan zijn we onvoldoende in staat de GBO te verwerken in de huidige applicatie en bovendien onvoldoende zeker van het kwaliteitsniveau (zonder testen van de waarderingsmodellen op inhoud en gbo, bestaat het risico op scheefgroei en niet uit te leggen waarderingsverschillen). Dat is onmogelijk uit te leggen aan burgers en vraagt achteraf veel reparatiewerk.

Wat mag het kosten? € 4.500 voor de gemeente Achtkarspelen voor de jaren 2020 en 2021.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
					
	2020	2021	2022	2023	
	-5	-5			

Structurele effecten

Programma 00. Bestuur en ondersteuning (structureel)

0.01 BRO: Implementatie van basisregistratie ondergrond

Wat is de uitdaging?	Het is een wettelijke verplichting dat we de BRO (Implementatie van basisregistratie ondergrond) voeren en gegevens vanuit het werkveld opnemen en ter beschikking stellen. Vanuit de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) geldt ook de verplichting om over de BRO verantwoording af te leggen.
Wat stellen we voor?	Eerst volgt onderzoek over de positionering van deze taken (bij beide Beheerafdelingen of bij basisregistraties). Daarna volgen inrichtingskosten (inzet uren, ongeveer 70 uur per gemeente) en daarna structurele beheerkosten (jaarlijkse inzet van 80 uren, per gemeente, voor verwerken mutaties en beheer). De implementatie van de BRO gebeurt d.m.v. meerdere (4) tranches, waarvan de eerste reeds is ingegaan per 1 januari 2018. De mogelijkheid bestaat om extern begeleid te worden bij de implementatie hiervan.
Wat als we het niet doen?	Dan voldoen we niet aan de wettelijke verplichting om bronhouder te zijn van de BRO, kunnen we geen gegevens beschikbaar stellen en geen ENSIA-audit verrichten.
Wat mag het kosten?	Implementatie 70 uur per gemeente (incidenteel) Beheer/uitvoering: 80 uur per gemeente (structureel) De kosten voor implementatie bedragen voor 2020 per gemeente € 7.000 en de kosten voor beheer en uitvoering bedragen vanaf 2020 per gemeente € 8.000 per jaar.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-15	-8	-8	-8		

0.15 Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie ANNO

Wat is de uitdaging? De bereikbaarheid van de regio is een belangrijke randvoorwaarde voor de economische vitaliteit en het doel voor een aantrekkelijke regio om in te wonen, werken en recreëren. Daarom wordt er vanuit ANNO (thema economie) gewerkt aan een mobiliteitsvisie waar een gezamenlijk regionaal uitvoeringsprogramma uit voort vloeit. Voor het realiseren van dit uitvoeringsprogramma wordt van elke gemeente een bijdrage verwacht. Dit budget is een startbudget voor een uitvoeringsprogramma ter verbetering van de mobiliteit in de ANNO-gemeenten.

Wat stellen we voor? Een bedrag van € 25.000 ter beschikking te stellen en samen met Tytsjerksteradiel op te trekken in de uitvoeringsprogramma's.

Wat als we het niet doen? Dan komen we onze afspraken niet na en is de bereikbaarheid kwetsbaar.

Wat mag het kosten? Eenmalig € 25.000

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-25					

0.16 Leges kinderopvang

- Wat is de uitdaging?** Als ondernemers/burgers een kinderdagverblijf, peuterspeelzaal of gastouderbureau willen starten, dan moeten ze een aanvraag indienen voor het opnemen van de locatie in een landelijk register. De GGD controleert dan of aan alle regels van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen voldoet. Dit brengt kosten met zich mee (administratie en toezicht/handhaving). Voor het in behandeling nemen van aanvragen kunnen leges worden geheven.
- Wat stellen we voor?** Leges te gaan heffen op het aanvragen van het opnemen van een locatie in een landelijk register kinderopvang.
- Wat als we het niet doen?** Dan zijn de kosten die worden gemaakt niet gedekt.
- Wat mag het kosten?** Op basis van voorbeelden van legesverordeningen van Heerenveen en Leeuwarden en ingediende aanvragen in 8K in 2018 is een inschatting gemaakt van inkomsten. Voor Achtkarspelen bedraagt dit € 15.000

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
15	15	15	15		

0.17 Vrijwilligersbijdrage steunfractieleden

Wat is de uitdaging? Er zijn door de fracties vijftien steunfractieleden voorgedragen, wat betekent dat de vergoedingskosten hiervoor structureel 15 maal € 1.700 bedragen: € 25.500 per jaar. Daarnaast worden 15 iPads à € 500 voor 4 jaar in bruikleen gegeven (€ 7.500). Het bedrag (€ 33.000) wordt voor 2019 via een begrotingswijziging eenmalig ten laste gebracht van de Algemene Reserve. Voor de overige jaren worden de structurele kosten opgenomen in de Kadernota 2020 bij de Autonome Ontwikkelingen.

Wat stellen we voor? De raad wil met ingang van 2019 de steunfractieleden een vergoeding geven van € 1.700 per jaar. Met een afzonderlijk raadsvoorstel worden de kosten in beeld gebracht.

Wat als we het niet doen? Dan handelen we niet conform het raadsvoorstel van 6 juni 2019.

Wat mag het kosten? 15 steunfractieleden x € 1.700 = € 25.500 structureel.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-26	-26	-26	-26		

1. Veiligheid

De ontwikkelingen in het beleid worden (voor zover van toepassing) gesplitst in eenmalige effecten en structurele effecten voor de meerjarenbegroting.

Structurele effecten

Programma 01. Veiligheid (structureel)

1.02 Uitbreiding taken Veiligheid (0,3 fte)

Wat is de uitdaging? Veiligheid wordt een steeds grotere taak van gemeenten. Sinds 2017 heeft de eenheid Veiligheid er diverse taken bij gekregen.

Genoemd worden:

- De repressieve last groeit meer en meer, niet in de laatste plaats als gevolg van een terugtrekkende politie. Zaken die een relatie hebben met personen met verward gedrag worden meer en meer doorgespeeld naar de gemeente. De stijging van het aantal personen met verward gedrag wordt over het algemeen toegeschreven aan de bezuinigingen van het vorige kabinet op de Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ). De last voor zowel het Sociaal Domein (gebiedsteams) als Veiligheid wordt daarmee groter;
- De Wet aanpak woonoverlast. De burgemeester krijgt meer bevoegdheden om woonoverlast aan te pakken;
- Aangescherpt Beleid Opiumwet. De bevoegdheid van de burgemeester om panden te sluiten. Een bevoegdheid die vorig jaar al een aantal malen is toegepast;
- Preventieve taak op het gebied van cybercrime. Hiervoor zijn afspraken in de driehoek Noordoost Fryslân (burgemeester – politie – justitie) op 15 maart 2018;
- Persoonsgerichte Aanpak (PGA). Een samenwerkingsverband tussen gemeenten, politie en andere ketenpartners voor de aanpak van veiligheidsproblemen zoals:
 - plegers van High Impact Crimes;
 - jeugdigen met grote kans op een criminele carrière;
 - potentieel gewelddadige eenlingen;
 - verwarde personen (in aanvulling op de taak van het SD).

De gemeenten krijgen hierin een regierol;

- Ondernijnde criminaliteit.
- De onderwereld die zich in de 'bovenwereld' manifesteert. Een stijgend aandachtspunt.
- Radicalisering. Een convenant van de overheid, waaronder wordt voorzien in het trainen van medewerkers in het herkennen van signalen van radicalisering;
- Wet verplichte Geestelijke Gezondheidszorg (WvGGZ, Inwerkingtreding 2020). Deze wet vergroot de bevoegdheid van de burgemeester. Zo kunnen naast gedwongen opname in een GGZ-instelling ook andere crisismaatregelen worden opgelegd.

Wat stellen we voor? Formatie (0,3 fte) per gemeente beschikbaar stellen.

Wat als we het niet doen? Te grote stijging van de werkdruk en meer risico dat er ontoelaatbare dingen gebeuren.

Wat mag het kosten? 0,3 fte per gemeente: kosten per gemeente € 22.600

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-23	-23	-23	-23		

1.03 Uitbreiding taken BOA-sturing (0,05 fte)

Wat is de uitdaging? Er zal op provinciale schaal en ook binnen Noordoost Fryslân meer worden samengewerkt op het gebied van strafrechtelijk optreden. Een gevolg van de vastgestelde Landelijke Handhavingsstrategie. Binnen Noordoost Fryslân zijn er intenties om samen te werken op het gebied van verkeer, Drank- en horecawet, milieu, groen en bouwen. Dit vraagt om sturing.

Wat stellen we voor? Formatie uitbreiden met 0,05 fte per gemeente.

Wat als we het niet doen? Strafrechtelijk optreden wordt steeds belangrijker. De werkdruk verhoogt nog verder, terwijl deze al hoog is. Er is geen ruimte binnen de huidige formatie.

Wat mag het kosten? 0,05 fte per gemeente: € 3.500

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-4	-4	-4	-4		

1.04 Privaatrechtelijk optreden (0,2 fte)

Wat is de uitdaging?

Privaatrechtelijk optreden komt voor als bijvoorbeeld gemeentegrond illegaal door een inwoner wordt gebruikt. Ook wordt privaatrechtelijk opgetreden als voorwaarden in een koopcontract (zoals waterhuishouding of inrichting bij de ver-/aankoop van een bouwkaavel) niet worden nagekomen. Kortom bij privaatrechtelijk optreden is de gemeente partij in een geschil. Deze taak is in geen enkel team belegd. Niet optreden is vaak geen optie. Zo kan bijvoorbeeld de waterhuishouding in een hele uitbreidingswijk verstoord raken, als (delen van) afwateringssloten bij tuinen worden getrokken. In gebruik genomen groen van de gemeente kan verjaren, waardoor de "inpikker" eigenaar wordt van de grond. In het verleden heeft dit er al eens toe geleid dat de gemeente minder bouwgrond uit kon geven.

Toezicht en handhaving op overeenkomsten die de gemeente aangaat met anderen is een serieuze taak. We nemen immers geen voorwaarden op als die niet belangrijk zijn. Het is, gelet op de toenemende mate waarin we geconfronteerd worden met overtredingen, niet goed deze taak nog langer in de organisatie te laten 'zweven'. Voorheen werden zaken die voorkwamen adhoc opgepakt en alleen als die heel dringend waren. Sinds de laatste bezuinigingen op personeel is hier niet of nauwelijks nog tijd voor. Dit terwijl het aantal meldingen en constateringen wel toenemen.

Om de taak goed uit te kunnen voeren zal de structurele formatie moeten worden uitgebreid. Deze taak komt ten laste van de eenheid Toezicht & Handhaving. Als niet actief om 'overtredingen' wordt gezocht, maar alleen op meldingen wordt gereageerd (laag ambitieniveau), zal de benodigde formatie per gemeente ca 0,2 fte bedragen.

Wat stellen we voor?

De Formatie uitbreiden met 0,2 fte per gemeente.

Wat als we het niet doen?

Dan kan deze taak niet worden uitgevoerd.

Wat mag het kosten?

0,2 fte, € 15.000

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
	2020	2021	2022	2023	
	-15	-15	-15	-15	

1.08 Kaderbrief Veiligheidsregio

Wat is de uitdaging?	Er is sprake van een kostenstijging door met name autonome ontwikkelingen (loonkosten en materiële kosten).
Wat stellen we voor?	De bedragen aan te passen in de gemeentelijke begroting.
Wat als we het niet doen?	Er is hier sprake van een gemeenschappelijke regeling die wettelijk is geregeld.
Wat mag het kosten?	Dit heeft nog een aanpassing van de hieronder genoemde reeks.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-101	-145	-198	-264		

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Ten aanzien van dit programma wordt het bestaande beleid voortgezet.

3. Economie

Ten aanzien van dit programma wordt het bestaande beleid voortgezet.

4. Onderwijs

De ontwikkelingen in het beleid worden (voor zover van toepassing) gesplitst in eenmalige effecten en structurele effecten voor de meerjarenbegroting.

Structurele effecten

Programma 04. Onderwijs (structureel)

4.01 Integraal Huisvestings Plan (IHP)

Wat is de uitdaging?

Adequate onderwijshuisvesting realiseren.

Het gemeentelijke Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor Achtkarspelen werd op 25 april 2019 vastgesteld. Het plan heeft als doelstelling het geven van een gemeentelijk beleidskader voor de huisvesting van onderwijsvoorzieningen (inhoud geven aan de 'wettelijke zorgplicht'). In dit plan worden de ontwikkelingen voor de onderwijshuisvesting benoemd. Daarnaast geeft dit plan inzicht in de beschikbare voorzieningen en de noodzakelijke omvang van deze voorzieningen voor de korte en de lange termijn.

Per dorp is een schets gemaakt van de huidige situatie en de ontwikkelingen in de komende jaren. De in het plan opgenomen planning zal binnen deze kaders worden uitgewerkt. Het plan zal iedere drie jaar worden herijkt. De bevoegdheid voor het bepalen van het totale financiële kader voor de uitgaven voor het onderwijs ligt bij de gemeenteraad. Het college is bevoegd om binnen deze kaders de afzonderlijke besluiten te nemen. In het IHP wordt het totale financiële kader geschetst.

Wat stellen we voor?

Conform het Integraal Huisvestingsplan (IHP) de nodig geachte renovaties en/of nieuwbouw van scholen te bekostigen. Met de nodige investeringen is al rekening gehouden en die zijn verwerkt in de begroting 2019 en de meerjarenramingen tot en met 2021. De investeringen moeten nu voor de jaren na 2021 in de Kadernota nog worden opgenomen. (conform collegebesluit en raadsvoorstel 25/4-2019).

Wat als we het niet doen?

Dat zou formeel gezien in strijd zijn met wettelijke zorgplicht. Bovendien zou het getuigen van onbehoorlijk bestuur i.v.m. de reeds bereikte consensus met schoolbesturen.

Wat mag het kosten?

2022: € 22.000
2023: € 44.000
2024: € 77.000

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
		-22			-44

5. Sport, cultuur en recreatie

De ontwikkelingen in het beleid worden (voor zover van toepassing) gesplitst in eenmalige effecten en structurele effecten voor de meerjarenbegroting.

Structurele effecten

Programma 05. Sport, cultuur en recreatie (structureel)

5.01 Hogere frequentie bomenonderhoud (VTA-inspecties)

Wat is de uitdaging?	Als gemeente hebben we een zorgplicht voor het goed onderhouden van onze gemeentelijke bomen. Alle gemeentelijke bomen worden geïnspecteerd (VTA inspectie). Uit deze inspecties blijkt dat de frequentie van het structureel bomen onderhoud omhoog moet als we willen blijven voldoen aan de wettelijke zorgplicht m.b.t. het onderhoud van gemeentelijke bomen.
Wat stellen we voor?	Een verhoging van het budget om tegemoet te komen aan de noodzaak van hogere frequentie voor boomonderhoud.
Wat als we het niet doen?	Dan kunnen er onveilige situaties ontstaan en voldoen we niet aan de wettelijke zorgplicht.
Wat mag het kosten?	€ 15.000

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-15	-15	-15	-15		

5.02 Kostenverhogende effecten Natuurwet

Wat is de uitdaging? De Natuurwet stelt eisen wanneer er werkzaamheden worden uitgevoerd in de natuur en het openbaar groen (zorgplicht) Bij werkzaamheden die schade kunnen aanrichten aan in het wild levende dieren en hun directe leefomgeving moeten maatregelen genomen. Uitvoerende partijen moeten voldoende kennis hebben en werken volgens gedragscodes. In bestekken zijn daarom aanvullende eisen/werkzaamheden nodig om aan de Natuurwet te kunnen voldoen.

Wat stellen we voor? Maatregelen treffen om te voldoen aan de verplichtingen i.h.k.v. de Natuurwet.

Wat als we het niet doen? Dan voldoen we niet aan onze wettelijke verplichtingen.

Wat mag het kosten? € 10.000

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-10	-10	-10	-10		

5.03 Uitbreiding functie 'groen en ecologie' onderdeel verbeterplan VTH

Wat is de uitdaging? In het kader van het verbeterplan VTH is aangegeven dat er voor 8K niet aan de wettelijke kwaliteitscriteria wordt voldaan. Het aandeel groen en ecologie is nu niet goed geborgd. Dit is ook niet mogelijk binnen de bestaande formatie. Er is uitbreiding van 0,33 fte nodig op dit gebied om te voldoen aan de wettelijke kwaliteitscriteria op het gebied van groen en ecologie.

Wat stellen we voor? Uitbreiding functie 'groen en ecologie' van 0,33 fte in het kader van Verbeterplan VTH om te voldoen aan de wettelijke kwaliteitscriteria.

Wat als we het niet doen? Dan voldoen we niet aan de wettelijke kwaliteitscriteria.

Wat mag het kosten? € 22.000 structureel

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-22	-22	-22	-22		

5.05 Bestrijding invasieve exoten

Wat is de uitdaging? Het aantal invasieve exoten neemt de afgelopen jaren toe. Met name de Japanse duizendknoop rukt op. Invasieve exoten kunnen schadelijk zijn voor de natuur. Deze exoten kunnen er bijvoorbeeld voor zorgen dat inheemse planten en dieren gedeeltelijk of zelfs geheel verdwijnen. Sommige invasieve exoten kunnen daarnaast gezondheidsproblemen bij mensen of economische schade veroorzaken. Wij willen deze exoten daarom bestrijden.

Wat stellen we voor? Voldoende budget beschikbaar stellen voor de bestrijding van invasieve exoten, met name de Japanse duizendknoop. Door snel locaties waar de plant zich bevindt goed in beeld te hebben en snel in te grijpen voorkomen we dat het probleem onbeheersbaar wordt.

Wat als we het niet doen? Dan kunnen deze soorten zich uitbreiden en onbeheersbaar worden. Dit betekent dat zij inheemse flora en fauna kunnen verdringen. Bijvoorbeeld omdat ze zo snel groeien dat inheemse soorten onvoldoende licht, (nest-)ruimte of voedsel overhouden. Wanneer dan alsnog moet worden ingegrepen (en dat moet) zal dit hoge kosten met zich meebrengen en mogelijk ook onvoldoende resultaat hebben.

Wat mag het kosten? € 15.000

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-15	-15	-15	-15		

6. Sociaal domein

De ontwikkelingen in het beleid worden (voor zover van toepassing) gesplitst in eenmalige effecten en structurele effecten voor de meerjarenbegroting.

Structurele effecten

Programma 06. Sociaal Domein (structureel)

6.02 Personen met Verward Gedrag

Wat is de uitdaging? Vanuit een instelling gaan inwoners sneller weer naar huis (extra-muralisering) en tegelijkertijd blijven inwoners met een bepaalde zorgbehoefte langer thuis wonen. De consequentie hiervan is dat we als gemeente vaker te maken krijgen met personen met verward gedrag. Landelijk zijn er bouwstenen ontwikkeld die als basis dienen voor de manier waarop gemeenten afspraken moeten maken hierover. In Friesland is dit door alle Friese gemeenten in gezamenlijkheid opgepakt. Er zijn verschillende pilots rondom deze bouwstenen uitgevoerd. Het gaat om een time-outvoorziening, crisisbeoordelingslocatie, ACT-team (ernstige zorgmijders) en het vervoer van verwarde personen. Om deze pilots te continueren is structurele financiering vanuit de gemeenten nodig.

Wat stellen we voor? Om structureel middelen in de begroting op te nemen voor de continuering van de aanpak Personen met verward gedrag. Dit is ook wenselijk in het kader van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg die in 2020 van kracht wordt.

Wat als we het niet doen? Deze aanpak wordt gezamenlijk met alle Friese gemeenten opgepakt. Zo ontstaat een uniforme werkwijze. Wanneer we hier als gemeente niet aan mee doen zullen wij afzonderlijke afspraken met zorgaanbieders en zorgverzekeraars moeten maken. Ook in de zorgketen moeten er apart afspraken worden gemaakt over Verwarde personen in onze gemeente. De kosten zullen dan aanzienlijk hoger worden, mede omdat we in Friesland gebruik hebben gemaakt van extra financieringsmogelijkheden via ZonMW, deze subsidies kunnen we als individuele gemeente niet meer aanvragen.

Wat mag het kosten? Voorlopige schatting is € 35.000 voor de zorgvoorzieningen en € 5.000 voor de projectleider.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-40	-40	-40	-40		

6.04 Kaderstelling

Wat is de uitdaging? De jaarrekening 2017 bleek dermate hoge tekorten in het Sociaal Domein te voorspellen dat in de begroting 2019 een taakstelling voor het Sociaal Domein is opgenomen. Deze taakstelling is verwerkt in het Beleidskader Sociaal Domein dat in april 2019 is vastgesteld in de gemeenteraad (raadsbesluit d.d. 25-04 inzake de bezuinigingstaakstelling sociaal domein). De toezichthouder heeft positief geadviseerd over de voorgestelde maatregelen, behalve de voorspelde bezuinigingen Jeugd. Dat betekent dat het voorstel 6.72 inzake effecten inkoopmodel jeugdzorg met effect vanaf 2022 niet is opgenomen.

Wat stellen we voor? Voorgesteld wordt alle maatregelen behalve de effecten Inkoopmodel door te voeren in de begroting 2020 en verder.

Wat als we het niet doen? Deze maatregelen zijn noodzakelijk voor een evenwichtige begroting Sociaal Domein.

Wat mag het kosten? Effect op begrotingssaldo indien kaderstelling SD niet wordt gerealiseerd, mjb 2019-2022 (was nr. 6.12):

- 2020 415.000 (N)
- 2021 640.000 (N)
- 2022 922.000 (N)
- 2023 922.000 (N)

Kaderstelling mjb 2020-2023 nieuw o.b.v. Beleidskader Sociaal Domein 8KTD, inclusief maatregelen (raad 25.04.2019, punt 8)

- 2020 552.000 (V)
- 2021 802.000 (V)
- 2022 1.202.000 (V)
- 2023 1.202.000 (V)

Personeelsplan (was nr. 6.03)

- 2020 431.000 (V)
- 2021 431.000 (V)
- 2022 431.000 (V)
- 2023 431.000 (V)

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
568	593	711	711		

6.07 Herstructurering SW en samenwerking met Caparis

Wat is de uitdaging?	Er is veel beweging op het gebied van de Sociale Werkvoorziening (SW). De acht deelnemende gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling Sociale Werkvoorziening Fryslân (GR SW Fryslân) en de betrokken uitvoeringsorganisatie Caparis NV zijn verwickeld in een herstructureringsproces. De gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel hebben allebei aangegeven in principe geen aandeelhouder meer te willen zijn.
Wat stellen we voor?	Vooralsnog lijkt de insteek (uitgangspunt) te zijn dat voor het werk van SW-ers beschut binnen 1 entiteit overeind blijft op basis van dienstverleningsovereenkomsten (met een periode van 5 jaar). Een keuze moet gemaakt worden aangaande het beleggen van het werk van de SW-ers, maar de hierboven genoemde insteek geeft aan dat het werk voor de SW-ers vooralsnog wordt belegd bij Caparis. Voor beschut binnen hebben de 8 gemeenten afgesproken dat Caparis de SW blijft uitvoeren (waarschijnlijk op basis van dienstverleningsovereenkomsten). Voor wat betreft detacheringen, begeleid werken, groen, schoonmaak en business post zijn de gemeenten vrij om een eigen keuze te maken. Verder wordt er nagedacht over een manier waarop de netto toegevoegde waarde van deze doelgroep (verdiencapaciteit) beter terug kan vloeien naar de gemeente.
Wat als we het niet doen?	Als we niets doen verandert er vooralsnog niets aan de situatie die we nu al hebben als onderdeel van de Gemeenschappelijke regeling en aandeelhouder van Caparis NV.
Wat mag het kosten?	De effecten van eventuele keuzes zijn nog niet voldoende te concretiseren op dit moment omdat dit onderdelen zijn van de (toekomstige) onderhandelingen. Uiteraard zullen hierbij ook de gevolgen voor inwoners / klanten / interne organisatie (bijv. HRM en begeleidend kader) / samenwerking met andere gemeenten / enz. meegenomen moeten worden. Enerzijds liggen er kansen voor de beide gemeenten om met het anders organiseren structureel geld te besparen op diverse onderdelen, maar anderzijds is er tegelijkertijd een risico dat daardoor andere onderdelen (zoals beschut binnen voor de doelgroep met een lagere verdien capaciteit) structureel duurder worden of dat er incidentele meerjarige kosten gemaakt moeten worden als gevolg van de herstructurering.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		

7. Volksgezondheid en milieu

De ontwikkelingen in het beleid worden (voor zover van toepassing) gesplitst in eenmalige effecten en structurele effecten voor de meerjarenbegroting.

Structurele effecten

Programma 07. Volksgezondheid en milieu (structureel)

7.06 Uitbreiding formatie duurzaamheid

Wat is de uitdaging?

Om invulling te kunnen geven aan landelijke, regionale en gemeentelijke doelstellingen is uitbreiding van formatie en middelen noodzakelijk. De fte's en middelen die onderstaand worden omschreven komen bovenop de huidige formatie en budgetten. Het betreft een zeer behoudende raming, gemaakt op basis van kengetallen. Keuzes die op het gebied van duurzaamheid binnen deze kadernota worden gemaakt worden verwerkt in de duurzaamheidsagenda die eerste kwartaal 2020 wordt opgeleverd.

Het kabinet streeft naar een reductie van de uitstoot van broeikasgassen in 2030 met 49%. Laatstgenoemde wordt in de Klimaatwet bestendigd. Plenaire behandeling van deze wet door de Eerste Kamer, vindt plaats op 14 mei 2019. Als hoofddoel wordt als resultaatsverplichting 95% broeikasgasreductie in Nederland in 2050 ten opzichte van 1990 gesteld en als tussendoel een streefwaarde van 49% broeikasgasreductie in 2030 ten opzichte van 1990. Daarnaast bevat het voorstel een nevendoeel met als streefwaarde 100% CO₂-neutrale elektriciteitsproductie in 2050. Na de ondertekening van het landelijke Klimaatakkoord (medio 2019), wordt de doorvertaling gemaakt naar de regio en de opgave op lokaal niveau concreet. De financiële verhouding tussen de Rijksoverheid, provincies, gemeenten en waterschappen is nog onderwerp van gesprek om ervoor te zorgen dat decentrale overheden de ambities uit het Klimaatakkoord waar kunnen maken.

Voor de regionale en gemeentelijke ambitie, de Regionale Energiestrategie en het ruimtelijk beleid inpassing energieopwekking verwachten wij per gemeente op dit moment 1 fte nodig te hebben.

Ten behoeve van de opgave vanuit Rijk om dorpen en wijken aardgasvrij te maken, dienen gemeenten wijkuitvoeringsplannen op te stellen voor iedere wijk. Uiterlijk in 2021 dienen de eerste plannen gereed te zijn. Om hier een start mee te maken, is formatie (een trekkersrol) benodigd. Bij voorkeur met ingang van 2020. Echter worden voor de planvorming en het uitvoeren van de wijkuitvoeringsplannen in de kadernota 2020 vooralsnog geen budgetten en formatie gevraagd. Dit in afwachting van de middelen die hoogstwaarschijnlijk vanuit het Rijk beschikbaar gaan komen. De daadwerkelijke uitvoering vraagt om meerjarige en zeer intensieve processen. Naar verwachting zullen per wijk/dorp budgetten en meerdere fte's nodig zijn. Met de proeftuin aardgasvrij Garyp wordt in Tytsjerksteradiel op dit vlak reeds ervaring opgedaan.

Wat stellen we voor?

Uitbreiding formatie (2 fte voor Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel samen bovenop de huidige formatie; 2 x € 70.000) en middelen (€ 61.000 voor 8K).

Wat als we het niet doen? Dan worden de gemeentelijke ambities niet gehaald en er wordt geen invulling gegeven aan de opgave vanuit het Rijk.

Wat mag het kosten? Uitbreiding met 2 fte voor Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel samen (bovenop de huidige formatie) en € 61.000,- aan middelen voor Achtkarspelen. Van deze formatie is 1,78 fte onontkoombaar en 0,22 fte wenselijk (Fairtrade / Global Goals).

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-61	-61	-61	-53		

7.07 **Uitbreiding formatie en uitvoeringsbudget Energie(k)loket**

Wat is de uitdaging? In het coalitieakkoord is opgenomen dat er in Achtkarspelen een energieloket zou moeten komen. Tytsjerksteradiel beschikt reeds over een dergelijk loket, dat sinds eind vorig jaar is geïntegreerd in de gemeentelijke balie. De ondersteunende website <https://energieloket.net/> wordt volledig verzorgd door het bedrijfsleven en er worden door de gemeente quickscans aangeboden die huiseigenaren (bestaande woningvoorraad) helpen inzichtelijk te maken wat er moet gebeuren om hun woning zoveel mogelijk energiezuinig te maken. Met tijdelijke Anno middelen wordt dit voor wat betreft de quickscans binnenkort ook in Achtkarspelen geregeld. In Achtkarspelen zou eenvoudig bij het in Tytsjerksteradiel ontwikkelde concept aangesloten kunnen worden waarbij onze inwoners ook voor advies naar de balie kunnen en bedrijven uit Achtkarspelen bij de ondersteunende website betrokken worden. In het kader van de energietransitie is dit een belangrijke en noodzakelijke service voor onze inwoners.

Wat stellen we voor? Het energieloket een structurele plek te geven binnen de gemeentelijke balie van beide gemeenten om op deze manier onze inwoners te ondersteunen bij de energietransitie.

Wat als we het niet doen? Het betreft hier een service voor inwoners die in het kader van de energietransitie voor belangrijke keuzes komen te staan. Die energietransitie zelf is onontkoombaar, maar er kan in principe voor gekozen worden de burgers het allemaal zelf uit te laten zoeken. Willen we onze inwoners zo goed mogelijk faciliteren bij de energietransitie, dan is een energieloket dus feitelijk noodzakelijk. Voordeel van deze constructie is bovendien dat we het plaatselijke bedrijfsleven letterlijk in de etalage zetten. Een mooie vorm van privaat – publieke samenwerking.

Wat mag het kosten? Per gemeente 0,33 fte en een werkbudget van € 1.500.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-25	-25	-25	-25		

7.10 Milieu, informatieplicht energiebesparing (0,1 fte)

Wat is de uitdaging? In het kader van de verplichting voor bedrijven om energiebesparingsmaatregelen te nemen geldt voor de meeste bedrijven (meer dan voorheen) een registratie- en informatieplicht. Deze rapportages moeten door milieuhandhavers worden beoordeeld, waarna moet worden bekeken of en zo ja welke energiebesparende maatregelen moeten worden getroffen. Hierdoor is het noodzakelijk dat de informatie wordt uitgebreid. Voor deze extra taak worden éénmalig middelen in het gemeentefonds ter beschikking gesteld. Deze kunnen worden aangewend voor deze taak.

Wat stellen we voor? Milieuinformatie uitbreiden met 0,05 fte per gemeente.

Wat als we het niet doen? Dit is een wettelijke taak die moet worden uitgevoerd. Dit kan niet binnen de huidige formatie worden gerealiseerd.

Wat mag het kosten? Uitbreiding van 0,1 FTE, dat betekent 0,05 FTE = € 3.000.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-3	-3	-3	-3		

7.11

FUMO

Wat is de uitdaging?

Op 1 januari 2017 is het de AMvB VTH (hierna: Besluit) inwerking getreden. Het Besluit bepaald dat wij als gemeente de plicht hebben om een aantal taken door de FUMO te laten uitvoeren. Deze taken zal de FUMO vanaf 1-1-2020 gaan uitvoeren. In vergelijking met de taken die de FUMO thans uitvoert is er sprake van een uitzetting in taken. Deze uitzetting draagt met zich mee dat de kosten voor de FUMO zullen stijgen. De gevolgen van het besluit VTH, en van de overzetting van de extra taken zijn aan het college ter kennisgeving voorgelegd. Deze gevolgen zijn door ons zo goed mogelijk gecalculeerd, maar de uiteindelijke begroting van de FUMO zal volledige helderheid moeten geven.

Recentelijk heeft de FUMO een conceptbegrotingswijziging aan ons voorgelegd. Deze wijziging heeft een structurele uitzetting van € 22.000 tot gevolg. Het college heeft besloten de begrotingswijziging voor te leggen aan de raad, met het advies een zienswijze op de wijziging in te dienen. Mogelijk dat de zienswijze nog een wijziging tot gevolg zal hebben. Uiteindelijke vaststelling van de begrotingswijziging zal plaatsvinden in de algemeen bestuursvergadering van Juli.

Wat stellen we voor?

Het is nog niet volledig duidelijk wat de effecten zullen zijn van de uitzetting van de extra taken aan de FUMO, en de begrotingswijziging. We stellen voor nadere informatie af te wachten.

Wat als we het niet doen?

De taken die zijn belegd in het Besluit VTH moeten wettelijk worden overgedragen voor advies aan de FUMO. In zoverre is het niet mogelijk daarvan af te wijken. Wat betreft het toezicht op de eigen inrichtingen gaat het echter om een plustaak. Een plustaak is een taak die niet verplicht is om in te brengen, maar op vrijwillige basis overgezet kan worden. Voor de uitvoer van plustaken moet worden betaald. Het college heeft besloten deze plustaken niet over te dragen aan de FUMO.

Wat mag het kosten?

Conform de begrotingswijziging: € 22.000

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-22	-22	-22	-22		

7.12 Uitvoering verbeterplan VTH

Wat is de uitdaging? Vanaf 2015 is de gemeente vanuit het bestuurlijke VTH-overleg in de provincie bezig invulling te geven aan de Packagedeal van Rijk, IPO, VNG en Unie van Waterschappen om de uitvoering van de VTH-taken op een hoger niveau te brengen. De raad heeft hiertoe begin 2017 de kwaliteitsverordening vastgesteld, met als uitgangspunt de Friese kwaliteitscriteria 'Frysk peil'. Naar aanleiding hiervan is een verbeterplan opgesteld, waarvan de uitvoering het sluitstuk is in dit hele proces. Het is de uitdaging om hier de komende jaren invulling aan te geven.

Wat stellen we voor? Het voorstel is om voor de uitvoering van het verbeterplan aanvullende budgetten beschikbaar te stellen. Een éénmalig budget voor de uitvoering van het opleidingsplan, een structurele verhoging van het budget voor de inhuur van een ingenieursbureau en een structureel budget voor de uitvoering van individuele nulmetingstrajecten EVC-KC.

Wat als we het niet doen? Éénmalig budget opleidingsplan
Het opleidingsplan is de basis van het verbeterplan en kan daarmee niet vervallen.

Structurele verhoging budget inhuur ingenieursbureau
Het toetsen van aanvragen voor omgevingsvergunningen aan het Bouwbesluit is een wettelijke plicht. Onderdeel hiervan is het toetsen van statische berekeningen, bouwfysische aspecten en bouwakoestiek.

Structureel budget volgen EVC-KC trajecten medewerkers
Meting van de deskundigheid van nieuwe medewerkers op een VTH-taak op het niveau van EVC-KC door bureau Libereaux is wenselijk, niet verplicht. Het staat buiten kijf dat het college inzicht moet hebben in de vakbekwaamheid van VTH-medewerkers. Het gevraagde budget is gebaseerd op afspraken over dit niveau van meten in de provincie. Libereaux heeft d.m.v. dit systeem voor alle gemeenten, provincie en Veiligheidsregio een nulmeting uitgevoerd. Vanwege het adequate niveau van de meting en in verband met de mogelijkheid van samenwerking op onderdelen met andere gemeenten in de toekomst, is in de provincie afgesproken dit meetsysteem te handhaven.

Wat mag het kosten?

Éénmalig budget opleidingsplan 2020
€ 16.500

Structurele verhoging budget inhuur ingenieursbureau
€ 5.500

Structureel budget volgen EVC-KC trajecten medewerkers
€ 7.500

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
	2020	2021	2022	2023	
	-30	-13	-13	-13	

8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De ontwikkelingen in het beleid worden (voor zover van toepassing) gesplitst in eenmalige effecten en structurele effecten voor de meerjarenbegroting.

Structurele effecten

Programma 08. Vrosh (structureel)

8.02 Werkbudget Wonen

Wat is de uitdaging? Momenteel is er geen budget voor de uitvoering van de (wettelijke) taken van het volkshuisvestelijk beleid, maar er worden wel kosten gemaakt vanwege de nieuwe taken vanuit de Woningwet 2015. Het gaat hierbij om voorlichting, bewonersavonden e.d. die gericht zijn op zowel beleidsvorming als beleidsuitvoering. Daarnaast wordt in 2019 de woonvisie geactualiseerd. Een onderdeel hiervan is het uitvoeringsprogramma. Om dit uit te kunnen voeren, is uitvoeringsbudget noodzakelijk.

Wat stellen we voor? We stellen voor om structureel een budget vrij te maken voor het beleidsveld Volkshuisvesting.

Wat als we het niet doen? De kosten die gemaakt worden vanuit de Woningwet en de woonvisie kunnen dan niet gedekt worden.

Wat mag het kosten? De jaarlijkse kosten worden geraamd op € 10.000.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
	2020	2021	2022	2023	
	-10	-10	-10	-10	

Overhead

De ontwikkelingen in het beleid worden (voor zover van toepassing) gesplitst in eenmalige effecten en structurele effecten voor de meerjarenbegroting.

Eenmalige effecten

Programma Overhead (eenmalig)

0.04e **Verzuim module Raet**

Wat is de uitdaging?

De verzuimmodule helpt voorkomen dat we in geval van een langdurig zieke medewerker een derde ziektejaar moet doorbetalen. Het geeft een meerwaarde voor zowel HRM, PSA, de leidinggevenden als de gehele organisatie (dienstverlening, risicovermijding, werk-ontlastend). Er is sprake van eenmalige implementatiekosten van € 13.000, die al bij 1 'ontglipping' ruimschoots worden terugverdiend.

Om het aantal werknemers dat langdurig ziek is terug te dringen, is de Wet Verbetering Poortwachter (WVP) ingesteld. Het uitgangspunt hierbij is dat snel en effectief ingrijpen het verzuim korter maakt. Werkgevers en werknemers hebben een aantal verplichtingen, die al beginnen in de eerste week van de ziekmelding. Deze verplichtingen zijn niet vrijblijvend en als we als werkgever niet kunnen aantonen (tijdens de eerste twee jaar ziekte) dat wij ons voldoende hebben ingespannen om de werknemer te laten re-integreren, dan kan de werkgever verplicht worden om ook het derde jaar loon door te betalen (gemiddelde loonsom € 60.000).

Het is om deze reden onontkoombaar om een adequate verzuimregistratie te voeren. Binnen ons salarispakket is er de mogelijkheid om een verzuimmodule te implementeren. Met deze verzuimmodule worden leidinggevenden meegenomen in de te zetten stappen in het kader van de Wet Verbetering Poortwachter en ons eigen verzuimbeleid. De module is aan de hand van een takenlijst met concrete acties (op basis van de WVP en ons verzuimbeleid), die aanpasbaar is en uit te breiden. De uitkomsten van de acties worden automatisch gearchiveerd in het personeelsdossier van de betreffende medewerker (in de huidige situatie is dit niet het geval, leidinggevende moet de uitkomst per e-mail sturen naar de PSA en zij archiveren het vervolgens).

Op dit moment volgt er enkel een signaal van de te zetten actie vanuit de personeels- en salarisadministratie naar de leidinggevende. Bij dit signaal wordt niet aangegeven wat er concreet verwacht wordt (uitleg stap/ wat moet er exact gedaan worden) van de leidinggevende en welke formulieren er nodig zijn om de actie te voltooien. In de actieve signalering is het niet mogelijk om mailtemplates met formulieren aan te maken (is geen Self Service). Het is puur een signaal en dit signaal kun je als leidinggevende wegklikken als het afgerond is. Er zit geen workflow op, waarmee je de voortgang van acties kunt monitoren.

Alternatief is om handmatig signalen met uitleg van de te zetten stappen te sturen aan leidinggevenden en HR-adviseurs. Dit alternatief weegt qua kosten (=tijd) niet op tegen de investering in de verzuimmodule en daarnaast brengt het risico's met zich mee. De HR-adviseurs ontvangen op dit moment geen signalen van stappen die gezet moeten worden in het kader van de Wet Verbetering Poortwachter. Dit is in het systeem, op dit moment, niet mogelijk.

Oftewel de verzuimmanager heeft een groot aantal voordelen:

- De verzuimmodule is financieel voordeliger (betreffen eenmalige implementatiekosten) dan het handmatig sturen van signalen vanuit de PSA aan leidinggevenden en HR adviseurs en hun te informeren over de te zetten stappen (werkwijze / formulieren);
- De verzuimmodule slaat uitkomsten van acties automatisch op in het personeelsdossier;
- Leidinggevenden en HR-adviseurs worden conform de Wet Verbetering Poortwachter door de verzuimmanager geleid en kunnen op deze wijze de juiste acties ondernemen en worden voorzien van de juiste formulieren. Hiermee voorkomen we het risico op de verplichting om het derde ziektejaar door te betalen (na de eerste twee jaar ziekte), gemiddelde loonsom €

60.000.

Vanuit HRM en de PSA wordt deze module als noodzakelijk en onontkoombaar gezien ook in relatie tot de grote (financiële) risico's die we lopen bij het niet hebben van een adequate verzuimregistratie.

Wat stellen we voor?	De verzuimmodule aanschaffen
Wat als we het niet doen?	Dan blijven we een groter risico lopen op de kosten van een derde ziektejaar.
Wat mag het kosten?	Het gaat hier om eenmalige kosten van € 13.000 in totaal (€ 6.500 per gemeente). dit bedrag wordt ten laste van de algemene reserve gebracht.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
					
	2020	2021	2022	2023	

Structurele effecten

Programma Overhead (structureel)

0.04a Gegevensbescherming (functionaris FG vanaf 2020)

Wat is de uitdaging?	Op dit moment is voor de taak bescherming privacy & persoonsgegevens (functionaris FG) tijdelijke formatie beschikbaar. De taak is echter onontkoombaar op basis van de AVG.
Wat stellen we voor?	Structureel opnemen van 0.89 fte voor de functie FG, als voortzetting op de huidige tijdelijke formatie gericht op bescherming privacy & persoonsgegevens. Onontkoombaar op basis van de AVG.
Wat als we het niet doen?	Dan voldoen we niet aan de wettelijke verplichting om een FG in huis te hebben die toeziet op de naleving van de AVG.
Wat mag het kosten?	0,89 fte; € 70.000 totaal; per gemeente € 35.000

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
	2020	2021	2022	2023	
	-35	-35	-35	-35	

0.04b HR21 onderhoudsronde

Wat is de uitdaging? Leidinggevenden kunnen voor de onderhoudsronde HR21 functies aanleveren die niet eerder zijn gewogen aan de hand van HR21 doordat deze functies nieuw zijn, of functies die zodanig veranderd zijn dat de leidinggevende/medewerker verwacht dat de weging verandert.
Er ontstaan of veranderen functies die in onze vastgestelde systematiek (HR21) (op)nieuw gewogen moeten worden om eerlijke beloning voor het werk dat gedaan wordt te waarborgen.

Wat stellen we voor? Leidinggevenden melden nieuwe/gewijzigde functies aan, deze worden aan de hand van de HR21 systematiek (op)nieuw gewogen.

Wat als we het niet doen? Het niet (op)nieuw waarderen van de functies die aangemeld worden zorgt ervoor dat we medewerkers niet naar onze vastgestelde systematiek belonen.

Wat mag het kosten? € 57.500

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-58	-58	-58	-58		

0.04c Budget onderhoud gemeentehuis

Wat is de uitdaging? Het budget onderhoud gemeentehuis wordt benut voor de kosten van het dagelijks klein periodiek onderhoud in het gemeentehuis op het gebied van gebouw gebonden technische installaties en reparatiewerkzaamheden binnen het gebouw, zoals schilderwerk, stoffering, hang- en sluitwerk enz. In de beginjaren na de verbouw- en aanbouw van het gemeentehuis in 2011 waren de kosten voor klein onderhoud lager en behoefden er minder financiële middelen beschikbaar te worden gesteld. Zodoende is het budget destijds verlaagd. Nu zijn we inmiddels 8 jaar verder en het is merkbaar dat het noodzakelijke onderhoud weer toegenomen is. Hierdoor zijn de huidige beschikbaar gestelde middelen niet toereikend meer. Daarnaast is gebleken dat de technische installatie voor de toegangscontrole- en inbraaksignalering als gevolg van achterstallig onderhoud niet optimaal meer werkt. In het belang van de veiligheid van de gebruikers van het gebouw en de beveiliging van persoons- en bedrijfsinformatie is het noodzakelijk een onderhoudscontract te sluiten.

Wat stellen we voor? Structureel € 22.500 extra middelen beschikbaar te stellen voor Onderhoud Gemeentehuis Achtkarspelen en het aangaan van een onderhoudscontract voor de in het gemeentehuis aanwezige toegangscontrole- en inbraaksignaleringsinstallatie.

Wat als we het niet doen? Bij onvoldoende onderhoud kunnen we niet waarborgen dat het gemeentehuis representatief blijft en het een veilige en gezonde omgeving is voor de gebruikers van het gebouw. Daarnaast is het hebben van een niet goed werkende technische installatie voor toegangscontrole- en inbraakpreventie een onwenselijke risicovolle situatie die zo spoedig mogelijk in het belang van de veiligheid van de gebruikers van het gebouw en de beveiliging van persoons- en bedrijfsinformatie moet worden wegenomen.

Wat mag het kosten? € 22.500

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-23	-23	-23	-23		

0.04d

Uitbreiding formatie HRM (1,55 fte)

Wat is de uitdaging?

Op dit moment stagneert de ontwikkeling van de organisatie en de medewerkers binnen de organisatie. De vraag vanuit de organisatie aan HRM-ondersteuning is namelijk al geruime tijd structureel groter dan wat er aan capaciteit (formatie) beschikbaar is. Uit een benchmark met omliggende gemeenten blijkt dat de huidige formatie minimaal 1,55 fte lager ligt dan gemiddeld. De huidige situatie veroorzaakt een enorme werkdruk en het risico op uitval van medewerkers is groot.

Wat stellen we voor?

Om de gevraagde ondersteuning te kunnen bieden is een structurele uitbreiding van de HRM-formatie noodzakelijk. Deze uitbreiding bestaat uit ondersteuning in de administratieve werkzaamheden (een HR-medewerker voor 1 fte) en hulp bij de advisering (0,55 fte HR-accountadviseur).

Wat als we het niet doen?

Dan is HRM onvoldoende in staat om aan de vraag vanuit de organisatie te kunnen voldoen. Dit leidt tot (gedeeltelijke) stilstand en achteruitgang in de organisatie. Bovendien zal dit ten koste gaan van activiteiten die samenhangen met goed werkgeverschap. En juist goed werkgeverschap is essentieel om goede medewerkers aan te trekken en te behouden. Het beschikken over voldoende en gekwalificeerd personeel is nodig om de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening en bedrijfsvoering te kunnen garanderen.

Wat mag het kosten?

1 fte HR-medewerker: € 54.000
0,55 fte HR-accountadviseur: €43.000

Per gemeente € 49.000 per jaar.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-49	-49	-49	-49		

0.04g-1

Adviseur Inkoop en Aanbesteding (uitbreiding formatie 0,4 Fte)

Wat is de uitdaging?

In de afgelopen jaren is gebleken dat de gezamenlijke organisaties in onvoldoende mate voldoen aan de geldende inkoop- en (EU-) aanbestedingsregels. Dit heeft in deze jaren geleid tot (forse) onrechtmatigheden ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels en had afkeurende accountantsverklaringen ten aanzien van de rechtmatigheid tot gevolg. Rechtmatige inkoop en aanbesteding is en blijft een belangrijk punt voor de gezamenlijke organisaties. Om de decentraal inkoopende teams en afdelingen hierin beter te kunnen ondersteunen is de huidige capaciteit van 1 fte juridisch adviseur inkoop en aanbesteding (team Advies) niet toereikend. Om de advisering over en ondersteuning van de inkoop- en aanbestedingstrajecten te verbeteren, de huidige kwetsbaarheid te verminderen en de risico's te beperken, is een minimale uitbreiding van deze capaciteit met 0,4 Fte noodzakelijk.

Wat stellen we voor?

Het rechtmatig inkopen en aanbesteden van werken, goederen en diensten vraagt adequate advisering en ondersteuning. Om de inkoop- en aanbestedingstrajecten te verbeteren, de huidige kwetsbaarheid te verminderen en de risico's te beperken, is een minimale uitbreiding van de huidige capaciteit (1 fte juridisch adviseur inkoop en aanbesteding) met structureel 0,4 fte noodzakelijk.

Wat als we het niet doen?

Dan zijn de gezamenlijke organisaties onvoldoende in staat om te voldoen aan de wettelijke inkoop- en (EU-) aanbestedingsregels en blijven zij op dit terrein kwetsbaar. Dit brengt (grote) risico's met zich mee, zoals een grotere kans op onrechtmatig inkopen/aanbesteden, financiële schade/claims en imago schade.

Wat mag het kosten?

Voor de structurele uitbreiding van 0,4 fte is jaarlijks € 32.000 benodigd (€ 16.000 per gemeente).

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-16	-16	-16	-16		

Wat is de uitdaging?

In de huidige situatie is de inkoopfunctie van 8KTD decentraal belegd. Er is geen inkoopafdeling en er zijn geen inkoopadviseurs in dienst. Kortom de afdelingen zijn zelf geheel verantwoordelijk voor hun inkopen en aanbestedingen binnen de gestelde kaders. Het (rechtmatigheids-) belang van inkoop is groot. De uitgaven van de gemeenten moeten rechtmatig tot stand komen. Het belang van het goed beheersen van de inkoopfunctie en (complexe) aanbestedingsprocedures is toegenomen. Er is decentraal niet voldoende kennis en capaciteit aanwezig om aanbestedingsprocedures te doorlopen. Inkopen en aanbesteden vereist expertise en capaciteit. Zowel kwalitatief als kwantitatief is het noodzakelijk om een professionaliseringsslag te maken en in control te komen en dit structureel te blijven. Dit om de rechtmatigheid te borgen, maar ook zeker adequaat en op juiste wijze te voorzien in de inkoopbehoefte van de organisatie. En ook om meer grip te krijgen en in control te komen en te blijven op het gebied van inkopen en aanbesteden.

Wat stellen we voor?

De volgende stap voor 8KTD is het overgaan naar een centraal gecoördineerd inkoopmodel. Deze vorm combineert de voordelen van centrale- en decentrale inkoop. Een gecoördineerde inkooporganisatie houdt in, dat het management het creëren van draagvlak combineert met een bundeling van behoeften binnen de totale organisatie. De organisatie bereikt dit door medewerkers uit verschillende afdelingen zo actief en gecoördineerd mogelijk te betrekken bij de inkoopactiviteiten. Voor elk inkoopsegment dat men tactisch inkoop, stelt de organisatie een tijdelijk multidisciplinair inkoopteam samen. Hiervoor is echter voldoende deskundige en personele capaciteit een randvoorwaarde. In de huidige organisatie is het vereist dat per domein een inkoopadviseur wordt aangesteld die optreedt als inkoopadviseur en procesbegeleider van de aanbestedingen. Inkooppakketten kunnen worden toegedeeld aan de inkoopadviseurs waarbij domein specifiek doch integraal wordt gekeken. Dit alles wordt centraal gecoördineerd en aangestuurd door een centrale inkoopcoördinator en met ondersteuning/advisering van een juridisch adviseur inkoop en aanbesteding. De inkoopadviseurs hebben een functionele relatie met de inkoopcoördinator en de juridisch adviseur inkoop en aanbesteden. Waar de inkoopadviseurs hiërarchisch worden gepositioneerd is nog niet bepaald, maar gezien het uitgangspunt van integraal management heeft onderverdeling in de domeinen de voorkeur, hierdoor is betrokkenheid bij het specifiek domein ook beter geborgd.

Wat als we het niet doen?

Dan blijft de inkooporganisatie in de meest decentrale vorm bestaan en blijft de inkoopfunctie versnipperd binnen de organisatie van 8KTD en wordt er niet centraal gecoördineerd en is er onvoldoende capaciteit om inkoopprocessen op correcte en adequate wijze te doorlopen en de inkoopfunctie verder te professionaliseren en in control te komen en te blijven.

Gezien de vereiste specifieke kennis van inkoop- en aanbestedingsprocedures worden er dan meer rechtmatigheidsrisico's gelopen en bestaat er een kans op juridische procedures doordat derde partijen onrechtmatig gegunde opdracht succesvol aanvechten bij de rechter.

Wat mag het kosten?

Per domein wordt een inkoopadviseur aangesteld. De Inkoopadviseur Sociaal Domein is al elders in de Kadernota geregeld.

Inkoopadviseur Bedrijfsvoering: 1 fte indicatief Schaal 10, afgerond € 77.000 (loonkosten per jaar incl. wg lasten).
Inkoopadviseur Fysiek Domein *): 0,6 fte indicatief schaal 10, afgerond € 46.000 (Loonkosten per jaar incl. wg lasten).

Totaal 1,6 Fte, afgerond € 123.000, dus afgerond € 62.000 per gemeente. Deze fte ruimte komt dan bovenop de als noodzakelijk gekwalificeerde 0,4 fte extra juridisch adviseur inkoop en aanbesteden en de reeds bestaande 1 fte juridisch adviseur inkoop en aanbesteden. Indien gekozen wordt voor het centraal gecoördineerd inkoopmodel zullen de functies opnieuw worden beschreven waarbij het centraal gecoördineerde model wordt geïmplementeerd en ook de functie van inkoopcoördinator en de juridische adviseur nader worden uitgewerkt.

*) inclusief afdelingen beheer van beide gemeenten. Uitgangspunt is echter wel dat de beheerafdeling zelf de procesleider/trekker zijn van hun aanbestedingen. Voor deze afdelingen geldt dat het gros van de inkopen gaat om standaard bestekken op laagste prijs die meervoudig onderhands of enkelvoudig onderhands in de markt worden gezet. Daarom is daar naar verwachting minder fte ruimte voor benodigd.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-62	-62	-62	-62		

0.04i**Kosten voor het MTO (tweejaarlijkse kosten van € 25.000)**

- Wat is de uitdaging?** We achten het belangrijk om iedere 2 jaar een MTO (medewerkerstevredenheidsonderzoek) te houden. We peilen dan de algemene tevredenheid van de medewerkers. Medewerkers rekenen ook op deze frequentie. Dit levert waardevolle informatie op voor het MT en zo kan de bedrijfsvoering eventueel ook bijgesteld worden. De kosten bedragen per onderzoek eens per 2 jaar dus, ongeveer 25.000 euro. Hiervoor wordt een budget gevraagd.
- Wat stellen we voor?** Tweejaarlijks een MTO te houden.
- Wat als we het niet doen?** Dan missen we belangrijke informatie over de medewerkerstevredenheid en daarmee ook de mogelijkheid om tijdig eventueel noodzakelijke maatregelen te nemen
- Wat mag het kosten?** € 25.000 per 2 jaar voor het MTO (dus per gemeente € 12.500 per 2 jaar).

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
	-13				-13

0.04k

Gepersonaliseerde digitale gemeentelijke informatievoorziening

Wat is de uitdaging?

Het doel van gepersonaliseerde digitale gemeentelijke informatievoorziening is verbetering van de (online) dienstverlening. Dit zorgt voor minder belasting op de andere kanalen zoals telefonie en balies door de meer proactieve en persoonsgerichte communicatie.

Er zijn vele digitale middelen beschikbaar om de burger gerichter en sneller van dienst te zijn. Tal van gemeenten slaan deze weg in, Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel volgen hierin.

Vorig jaar heeft de raad van Achtkarspelen hiertoe € 30.000 beschikbaar gesteld. Gezien de gezamenlijke ontwikkelingen is het voorstel om dit bedrag te verdelen over beide gemeenten. Dit betekent een aanvraag voor Tytsjerksteradiel van € 15.000. Het budget van de gemeente Achtkarspelen kan worden verminderd met € 15.000.

Wat stellen we voor?

In het kader van 'Samen tenzij', de kosten van gepersonaliseerde dienstverlening zoals geïnitieerd door de Gemeenteraad van Achtkarspelen, te delen met Tytsjerksteradiel.

Wat als we het niet doen?

Dan moeten we gezamenlijke processen proberen deelbaar te maken naar de twee gemeenten. Dit is niet effectief en alleen in theorie realiseerbaar.

Wat mag het kosten?

Oorspronkelijk was er € 30.000 ter beschikking gesteld. Dit wordt gehalveerd.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
15	15	15	15		

Wat is de uitdaging?

De gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel staan voor ingewikkelde opgaven. Zij worden geconfronteerd met een combinatie van grote maatschappelijke veranderingen, toenemende verwachtingen van inwoners, ondernemers en bezoekers en beperkte financiële middelen. Om in deze setting blijvende toegevoegde waarde te kunnen bieden, is een sterk adaptief vermogen nodig en een voortdurende sturing op efficiency en effectiviteit. Dat vraagt visie, sturing en leiderschap in deze organisaties, maar ook een goede beheersing van processen en risico's.

In de afgelopen jaren is gebleken dat de kwaliteit van de beheersorganisatie binnen de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel en binnen de werkmaatschappij ondermaats is. De beheersing van de processen binnen onze organisaties voldoet voor een (belangrijk) deel niet aan de te stellen eisen en er is sprake van meerdere aandachtspunten voor verbetering. De gemeenten zijn in de jaren 2017 en 2018 geconfronteerd met forse financiële tegenvallers. Door te late, onvolledige en soms foutieve informatievoorziening zijn besturen, colleges en raden hiermee bij herhaling verrast. Tijdige bijsturing was hierdoor niet of nauwelijks mogelijk. Daarbij kon ook de accountant in de afgelopen jaren niet of in beperkte mate steunen op de interne beheersing. Dit heeft bij de jaarrekeningen geleid tot meerdere oordeelonthoudingen (op het gebied van de getrouwheid en de rechtmatigheid) en in enkele gevallen tot afkeurende verklaringen (op het gebied van rechtmatigheid) en verklaringen met beperking (voor getrouwheid).

Om meer grip te krijgen op begroting en jaarrekening hebben de colleges en het DB van de werkmaatschappij in oktober 2018 een verbeterplan bedrijfsvoering vastgesteld dat in november 2018 door de raden voor kennisgeving is aangenomen. Door verbetering van de structurele beheersing van de processen (o.a. op het gebied van processen, procedures, budgethouderschap, budgetbeheer, rollen, taken en verantwoordelijkheden, P&C, integrale advisering en (verbijzonderde) interne controle), moet de bedrijfsvoering weer op orde komen. Met als einddoel succesvol te zijn in het creëren van maatschappelijke waarde, dat wil zeggen het bieden van toegevoegde waarde voor belanghebbenden in het voorzien van maatschappelijke behoeften en het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Om de uitdagingen het hoofd te kunnen bieden, hebben de colleges van B&W op 26 maart 2019 besloten tot een kwantitatieve en kwalitatieve impuls van het team Financiën. Als vervolg hierop is een reorganisatieplan geschreven waarin deze impuls is aangebracht.

Voor het adequaat ondersteunen van de portefeuillehouders, colleges en directie/MT zijn in de opbouw van het nieuwe team financiën twee senior adviseurs nodig. Structureel gaan we uit van één senior adviseur. We gaan hierbij uit van een tijdelijk extra functie gedurende 2020 en 2021. Voor 2020 en 2021 gaat het om een bedrag van € 90.000 (€ 45.000 per gemeente per jaar).

Wat stellen we voor?

De belangrijke vereisten die in dit kader aan het team financiën kunnen worden gesteld, zijn dat zij deze toegevoegde waarde kritisch kan beoordelen, zichtbaar kan maken en ook zicht heeft op de besteding van de financiële middelen; kortom een relatie kan leggen tussen maatschappelijke en financiële resultaten. Daarbij wordt de context waarbinnen de teamleden van financiën werken vanzelfsprekend complexer, eisen en verantwoordelijkheden groter, kennis en organisatie van beheersing van IT-systemen steeds groter. Bovendien heeft de komst van de GR Werkmaatschappij 8KTD geleid tot het ontstaan van drie organisaties, wat bij het team financiën ook zorgt voor een grotere complexiteit.

Naast de ingrepen voor de eerdergenoemde verbetering van de structurele beheersing en processen, is een andere maatregel het organiseren van een kwaliteitsimpuls binnen het team financiën. Daarbij is ook gekeken naar de omvang van het team.

In het reorganisatieplan wordt voorzien in een fulltime (inhoudelijke) teamleider (i.p.v. 0,5 fte), voor de clusters Sociaal Domein, Ruimte, Bedrijfsvoering en de afdelingen Beheer van beide gemeenten een clustercontroller (nieuwe functie) als strategisch adviseur/bedrijfspartner, diverse financieel adviseurs, vakspecialisten (met specialistische kennis op het gebied van o.a. fiscaliteiten, BBV, bouwgrondexploitaties, garantstellingen, treasury e.d.) en (senior) financieel medewerkers. Er wordt in het team een uitbreiding voorzien van 3,4 fte, waarvan 1 fte tijdelijk voor 2 jaar (2020 en 2021).

Wat als we het niet doen?

Geen verbetering van de structurele beheersing van de processen (o.a. op het gebied van processen, procedures, budgethouderschap, budgetbeheer, rollen, taken en verantwoordelijkheden, P&C, integrale advisering en (verbijzonderde) interne controle), waardoor de bedrijfsvoering niet op orde komt. En daardoor niet/minder succesvol in het creëren van maatschappelijke waarde, dat wil zeggen het bieden van toegevoegde waarde voor belanghebbenden in het voorzien van maatschappelijke behoeften en het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Wat mag het kosten?

Uitbreiding van de formatie (2,4 fte) incl. een kwaliteitsimpuls bedraagt structureel € 300.000 per jaar (€ 150.000 per gemeente); incidentele uitbreiding voor 2020 en 2021 bedraagt € 90.000 per jaar (€ 45.000 per gemeente).

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-195	-195	-150	-150		

0.04t**Kerstpakketten****Wat is de uitdaging?**

Jaarlijks wordt er voor de medewerkers een kerstviering met kerstpakket/-markt georganiseerd. De hieraan verbonden kosten zijn tot op heden niet goed verwerkt in de begroting. Om de kerstviering te kunnen continueren zijn structureel middelen nodig.

Wat stellen we voor?

Wij stellen voor om dit jaar voor de medewerkers weer een kerstviering met kerstpakket/-markt te organiseren zoals dat de afgelopen jaren gebruikelijk was en de hieraan verbonden kosten nu structureel op te nemen in de begroting.

Wat als we het niet doen?

Als wij dit niet regelen is er geen ruimte om iets te organiseren voor de verbinding rondom kerst. En dat getuigt niet van goed werkgeverschap.

Wat mag het kosten?

De totale kosten voor beide gemeenten bedroegen het afgelopen jaar € 50.000. Voorgesteld wordt om beide gemeenten € 25.000 euro te laten bijdragen aan de kerstviering.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-25	-25	-25	-25		

0.04w

Risico inventarisatie arbozaken (RI&E)

Wat is de uitdaging?

Op dit moment worden risico's geïnventariseerd op de ongeveer 35 locaties van beide gemeenten. Daarnaast wordt er ook een risico-inventarisatie voor de verschillende functies van de buitendienst. Aan het einde van de rit moet duidelijk zijn waar de knelpunten liggen en wat er opgepakt moet worden om te voldoen aan de Arbowetgeving. Dat kan een breed scala aan kosten zijn, op dit moment is er nog geen inzicht op wat de knelpunten zullen zijn en hoe hoog de kosten worden.

Er is wel een budget van € 15.000 te besteden, omdat dit al was gereserveerd voor het maken van de RI&E's door een externe partij. Omdat de inventarisatie nu in eigen beheer plaatsvindt kan dit budget hiervoor gebruikt worden maar het zal misschien niet voldoende zijn.

Wat stellen we voor?

Op basis van de uitkomsten van de risico inventarisaties, zal in de loop van 2019 een plan met afzonderlijke begrotingswijziging worden voorgelegd.

Wat als we het niet doen?

Het betreft hier een wettelijke verplichting.

Wat mag het kosten?

Op basis van het plan komen we indien nodig met een begrotingswijziging.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		

0.04x

Aanpassen opleidingsbudgetten

Wat is de uitdaging?	Op dit moment bedraagt het opleidingsbudget ongeveer 1,2% van de loonsom. Om de gewenste doorontwikkeling van de organisaties, het leiderschap en de medewerkers te kunnen realiseren, is meer opleidings- ontwikkelbudget noodzakelijk. Binnen de gemeentelijke overheid is een norm van 2% van de loonsom gebruikelijk (A+O Fonds). Op dit moment voldoen we niet aan deze norm. Om te zorgen dat de organisaties in staat zijn om duurzaam van meerwaarde te zijn voor de samenleving, moet er continu in de organisaties en medewerkers worden geïnvesteerd. Passend bij goed werkgeverschap.
Wat stellen we voor?	Aanpassen van het opleidingsbudget tot 2% van de loonsom.
Wat als we het niet doen?	Dan komt de gewenste doorontwikkeling van de organisaties, het leiderschap en de medewerkers onder druk te staan. De kwaliteit van de doorontwikkeling zal lager zijn en meer tijd in beslag nemen. De duurzame meerwaarde voor de samenleving komt hierdoor in het geding.
Wat mag het kosten?	Op dit moment bedraagt het opleidingsbudget ongeveer 1,2%. Toegroeien naar 2% van de loonsom betekent vanaf respectievelijk 2020 en 2021 een uitzetting van € 130.000 en €160.000 per gemeente en vanaf 2022 structureel € 198.000 per gemeente.

	Fin. effect	Statu s	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-130	-160	-198	-198		

0.04y

Aanpassen budget ziektevervang

Wat is de uitdaging?

De budgetten voor ziektevervanging zijn op dit moment ontoereikend om adequaat in vervanging bij ziekte te kunnen voorzien ten behoeve van de continuïteit van de dienstverlening en bedrijfsvoering. Voor de drie organisatie(s) gezamenlijk is op dit moment 0,7% van de loonsom beschikbaar om te kunnen vervangen bij ziekte. Dit is onvoldoende om de continuïteit in dienstverlening en bedrijfsvoering te kunnen garanderen met (mogelijk) negatieve gevolgen voor de kwaliteit en klanttevredenheid. Bovendien is er een reële kans dat het ziekteverzuim stijgt als er bij ziekte niet in vervanging kan worden voorzien.

Wat stellen we voor?

Voor de drie organisatie(s) gezamenlijk is op dit moment 0,7% van de loonsom beschikbaar om te kunnen vervangen bij ziekte. Om in circa 40% (2 van de 5) van de gevallen te kunnen voorzien in vervanging, is het noodzakelijk om te groeien naar een budget voor ziektevervanging van 2% van de totale loonsom.

Wat als we het niet doen?

De continuïteit in dienstverlening en bedrijfsvoering kan dan niet worden gegarandeerd en heeft (mogelijk) negatieve gevolgen voor de kwaliteit en de klanttevredenheid. Bovendien is er een reële kans dat het ziekteverzuim stijgt als er bij ziekte niet in vervanging kan worden voorzien.

Wat mag het kosten?

Dit betekent een uitzetting van de begroting van € 248.000 per gemeente.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-248	-248	-248	-248		

0.04z

Informatieveiligheid en privacy

Wat is de uitdaging?

In mei 2018 is de AVG van kracht geworden en per januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht. De BIO is een update van de huidige BIG, "Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten". De meest basale onderdelen van deze wet- en regelgeving zijn inmiddels geïmplementeerd echter nog in onvoldoende mate. In het recent uitgevoerde RKC onderzoek is tevens geconstateerd dat de gemeenten, volgens externe analyses, niet geheel in control zijn op het gebied van informatiebeveiliging.

Wat stellen we voor?

Om in control te zijn, zoals ook benoemd in het RKC-rapport, zijn de volgende onderwerpen minimaal benodigd. Een bewustwordingscampagne met continue karakter, opstellen en implementeren van een informatiebeveiligingsbeleidsplan, uitvoeren van risicoanalyses en implementeren van informatiebeveiligingsmaatregelen, ook voortkomend uit privacy analyses.

Wat als we het niet doen?

Als we onze informatie(systemen) niet adequaat beveiligen en de privacy niet kunnen waarborgen loopt de continuïteit van onze dienstverlening en bedrijfsvoering gevaar. Ook lopen we een verhoogd risico op potentiële datalekken. Daarnaast lopen we het risico dat we bij de jaarlijkse audit trajecten zoals DigiD, SUWInet, BAG, BGT, BRO en BRP onvoldoende scores.

Wat mag het kosten?

De jaarlijkse kosten worden ingeschat op € 35.000. Voor de gemeente Achtkarspelen betekent dit een gemiddelde jaarlijkse verhoging van € 17.500.

Deze financiële vraag is een eerste verkenning van de toenemende urgentie van informatieveiligheid en privacy. Er wordt onderzocht in een meerjarenplan of dit voldoende borging geeft.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-17	-17	-17	-17		

Programma-overstijgend

De ontwikkelingen in het beleid worden gesplitst in eenmalige effecten en structurele effecten voor de meerjarenbegroting.

Structurele effecten

Programma Programma-overstijgend (structureel)

PO.01 Kostprijsverhogende BTW

Wat is de uitdaging? Stijging aandeel kostenverhogende btw in mengpercentage btw.

Wat stellen we voor? Door verruiming van de sportvrijstelling ingaande 2019 is er sprake van een stijging van het kostprijsverhogende aandeel in het mengpercentage BTW van 2% naar 5%.

Wat als we het niet doen? Het betreft een wettelijke verplichting.

Wat mag het kosten? Het nieuwe kostenverhogende percentage ad 5% leidt tot € 37.000 kostenverhogende btw op overhead. Hiervan is € 20.000 te wijten aan verruiming van de sportvrijstelling. Dit bedrag wordt meegenomen in de SPUK-aanvraag (Regeling specifieke uitkering sport) waardoor gemeenten gecompenseerd worden voor het BTW-nadeel als gevolg van de verruiming van de sportvrijstelling. Uitgaande van een volledige uitkering van de SPUK-aanvraag resteert € 17.000 kostenverhogende BTW op overhead.

	Fin. effect	Status	Aard	Struct.?	Raakvlak
				☒	
2020	2021	2022	2023		
-17	-17	-17	-17		

Bijlage II - Financiële recapitulatie

Samenvatting financieel perspectief

Onderwerp	2020	2021	2022	2023
Door de raad vastgestelde meerjarensaldi begroting 2019	144	297	816	1.955
Ontwikkelingen inkomsten gemeentefonds 2019	-	-	-	-
Ontwikkeling uit aanvaard beleid	1.197	1.496	-54	-153
Ontwikkelingen uit bestaand en nieuw beleid	-666	-550	-598	-697
BEGROTINGSSALDO	675	1.244	165	1.106

Ontwikkelingen (nieuw) beleid komende jaren

Hieronder worden de ontwikkelingen als gevolg van nieuw beleid en ontwikkelingen in bestaand beleid per programma weergegeven. Programma-overstijgende onderwerpen worden als laatste getoond.

Ontwikkelingen (nieuw) beleid komende jaren

Programma 00. Bestuur en ondersteuning

Onderwerp	Effect	Aard	Status	2020	2021	2022	2023
0.01 BRO: Implementatie van basisregistratie ondergrond	●	●	▒	-15	-8	-8	-8
0.02 Implementatie van het waarden op gebruikersoppervlakte	●	●	▒	-5	-5		
0.15 Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie ANNO	●	●	▒	-25			
0.16 Leges kinderopvang	●	●	▒	15	15	15	15
0.17 Vrijwilligersbijdrage steunfractieleden	●	●	▒	-26	-26	-26	-26
Subtotaal				-55	-23	-19	-19

Programma 01. Veiligheid

Onderwerp	Effect	Aard	Status	2020	2021	2022	2023
1.02 Uitbreiding taken Veiligheid (0,3 fte)	●	●	▒	-23	-23	-23	-23
1.03 Uitbreiding taken BOA-sturing (0,05 fte)	●	●	▒	-4	-4	-4	-4
1.04 Privaatrechtelijk optreden (0,2 fte)	●	●	▒	-15	-15	-15	-15
1.08 Kaderbrief Veiligheidsregio	●	●	▒	-101	-145	-198	-264
Subtotaal				-142	-186	-239	-305

Programma 02. Verkeer, vervoer en waterstaat

Onderwerp	Effect	Aard	Status	2020	2021	2022	2023
n.v.t.							
Subtotaal							

Programma 03. Economie

Onderwerp	Effect	Aard	Status	2020	2021	2022	2023
n.v.t.							
Subtotaal							

Programma 04. Onderwijs

Onderwerp	Effect	Aard	Status	2020	2021	2022	2023
4.01 Integraal Huisvestings Plan (IHP)	●	●				-22	-44
Subtotaal						-22	-44

Programma 05. Sport, cultuur en recreatie

Onderwerp	Effect	Aard	Status	2020	2021	2022	2023
5.01 Hogere frequentie bomenonderhoud (VTA-inspecties)	●	●		-15	-15	-15	-15
5.02 Kostenverhogende effecten Natuurwet	●	●		-10	-10	-10	-10
5.03 Uitbreiding functie 'groen en ecologie' onderdeel verbeterplan VTH	●	●		-22	-22	-22	-22
5.05 Bestrijding invasieve exoten	●	●		-15	-15	-15	-15
Subtotaal				-62	-62	-62	-62

Programma 06. Sociaal Domein

Onderwerp	Effect	Aard	Status	2020	2021	2022	2023
6.01 Wet verplichte GGZ							
6.02 Personen met Verward Gedrag				-40	-40	-40	-40
6.04 Kaderstelling				568	593	711	711
6.07 Herstructurering SW en samenwerking met Caparis							
Subtotaal				528	553	671	671

Programma 07. Volksgezondheid en milieu

Onderwerp	Effect	Aard	Status	2020	2021	2022	2023
7.06 Uitbreiding formatie duurzaamheid				-61	-61	-61	-53
7.07 Uitbreiding formatie en uitvoeringsbudget Energie(k)loket				-25	-25	-25	-25
7.10 Milieu, informatieplicht energiebesparing (0,1 fte)				-3	-3	-3	-3
7.11 FUMO				-22	-22	-22	-22
7.12 Uitvoering verbeterplan VTH				-30	-13	-13	-13
Subtotaal				-140	-124	-124	-115

Programma 08. Vrosh

Onderwerp	Effect	Aard	Status	2020	2021	2022	2023
8.02 Werkbudget Wonen				-10	-10	-10	-10
Subtotaal				-10	-10	-10	-10

Programma Overhead

Onderwerp	Effect	Aard	Status	2020	2021	2022	2023
0.04a Gegevensbescherming (functionaris FG vanaf 2020)	●	●	▬	-35	-35	-35	-35
0.04b HR21 onderhoudsronde	●	●	▬	-58	-58	-58	-58
0.04c Budget onderhoud gemeentehuis	●	●	▬	-23	-23	-23	-23
0.04d Uitbreiding formatie HRM (1,55 fte)	●	●	▬	-49	-49	-49	-49
0.04e Verzuim module Raet	●	●	▬				
0.04g-1 Adviseur Inkoop en Aanbesteding (uitbreiding formatie 0,4 Fte)	●	●	▬	-16	-16	-16	-16
0.04g-2 Adviseur Inkoop en Aanbesteding (uitbreiding formatie 1,6 Fte)	●	●	▬	-62	-62	-62	-62
0.04i Kosten voor het MTO (tweejaarlijkse kosten van € 25.000)	●	●	▬		-13		-13
0.04k Gepersonaliseerde digitale gemeentelijke informatievoorziening	●	●	▬	15	15	15	15
0.04o Kwantitatieve en kwalitatieve impuls financiën & control	●	●	▬	-195	-195	-150	-150
0.04t Kerstpakketten	●	●	▬	-25	-25	-25	-25
0.04w Risico inventarisatie arbozaken (RI&E)	●	●					
0.04x Aanpassen opleidingsbudgetten	●	●	▬	-130	-160	-198	-198
0.04y Aanpassen budget ziektevervanging	●	●	▬	-248	-248	-248	-248
0.04z Informatieveiligheid en privacy	●	●	▬	-17	-17	-17	-17
Subtotaal				-843	-885	-866	-878

Programma Programma-overstijgend

Onderwerp	Effect	Aard	Status	2020	2021	2022	2023
PO.01 Kostprijsverhogende BTW				-17	-17	-17	-17
Subtotaal				-17	-17	-17	-17

Programma Taakstelling

Onderwerp	Effect	Aard	Status	2020	2021	2022	2023
TS00.00 Maatregelenpakket taken 2019				75	204	89	82
Subtotaal				75	204	89	82

Samenvatting onderwerpen nieuw beleid naar aard

Aard	2020	2021	2022	2023
1. onontkoombaar	-344	-235	-421	-507
2. noodzakelijk	-110	-98	78	65
3. wenselijk	-212	-217	-255	-255
Totaal	-666	-550	-598	-697

Samenvatting onderwerpen nieuw beleid naar effect

Effect	2020	2021	2022	2023
biedend (voordelig)	673	827	830	823
nog onbekend				
vragend (nadelig)	-1.339	-1.377	-1.428	-1.520
Totaal	-666	-550	-598	-697

Autonome ontwikkelingen

Hieronder worden de autonome (uit aanvaard beleid) ontwikkelingen weergegeven.

Onderwerp	Effect	Aard	Status	2020	2021	2022	2023
99.97 Begrotingswijzigingen niet budgettair neutraal				1.598	1.945	422	315
99.98 Begrotingswijzigingen/AWN's WM (gevolgen DO en/of WM)				-401	-448	-475	-467

Niet-budgettair neutraal

- 88198 Raadsbesluit 20.09.2018, punt 7 Duurzaamheid (2020 0, 2021 4.660 N, 2022 5.463 N, 2023 5.353 N)
- 88220 Technische correctie (2020 0, 2021 12.463 V, 2022 4.404 V, 2023 4.404 V)
- 88222 Raadsbesluiten 15.03.2018 en 22.11.2018 (2020 4.404 N, 2021 4.404 N, 2022 4.404 N, 2023 31.266 N)
- 88241 Raad 4 juli 2019 Beschermd wonen (2020 220.000 N, 2021 0, 2022 0, 2023 0)
- 88268 Correctie afloop stelpost Kadernota 2018 (2020 62.848 V, 2021 675 V, 2022 0, 2023 26.248 N)
- 88296 Raad 25.04.2019, punt 10 Oplossen capaciteitsproblemen Sportpark De Bosk (2020 3.630 N, 2021 3.630 N, 2022 3.630 N, 2023 3.630 N)
- 88311 Actualisering huur brandweerkazerne Surhuisterveen (2020 8.075 N, 2021 8.075 N, 2022 8.075 N, 2023 8.075 N)
- 88315 Actualisering bijdrage Jobinder (2020 74.178 V, 2021 74.178 V, 2022 74.178 V, 2023 74.178 V)
- 88342 Raadsbesluit actualisering Maatwerkdienstverlening (2020 388.185 N, 2021 388.185 N, 2022 388.185 N, 2023 388.185 N)
- 88423 Gewijzigde manier van financiering regiodeal (2020 225.000 V, 2021 225.000 V, 2022 225.000 V, 2023 225.000 V)
- 88431 Precariobelasting (2020 1.139.000 V, 2021 1.139.000 V, 2022 6.000 N, 2023 6.000 N)
- 88432 (concept) Herziening bouwgrond - winstverwachting (2020 223.000 V, 2021 271.000 V, 2022 151.000 V, 2023 81.000 V)
- 88433 Raadsbesluit 4-7-2019 Vrijval investering zonnepanelen sporthal Harkema (2020 0, 2021 4.000 V, 2022 4.000 V, 2023 4.000 V)
- 88441 Correctie stelpost kadernota 2018 (2020 0, 2021 30.000 V, 2022 30.000 V, 2023 30.000 V)
- 88528 Herstel budget Waarderingskamer (2020 5.000 N, 2021 5.000 N, 2022 5.000 N, 2023 5.000 N)
- 88535 Herstel budget GGU fonds (2020 71.000 N, 2021 71.000 N, 2022 71.000 N, 2023 71.000 N)
- 88587 (concept) Onderwijs (2020 2.000 V, 2021 2.000 V, 2022 2.000 V, 2023 2.000 V)
- 88588 (concept) Griffie (2020 5.000 N, 2021 4.000 N, 2022 4.000 N, 2023 4.000 N)
- 88645 Raad 11 juli 2019 Correctie AWN 021 2020 BW (2020 220.000 V, 2021 0 V, 2022 0 V, 2023 0 V)
- 88651 Kortlopende Rente naar nihil (2020 304.000 V, 2021 404.000 V, 2022 411.000V, 2023 416.000 V)
- 88652 (concept) Incidentele lasten onttrekken aan de algemene reserve (2020 53.000 V, 2021 24.000 V, 2022 16.000 V, 2023 27.000 V)
- 88653 Gevolgen afschrijving latere ingebruikname zwembad (2020 0, 2021 248.000 V, 2022 0, 2023 0)

Begrotingswijzigingen WM

- 68039 Actualisering bijdragen aan Werkmaatschappij ivm indexering (2020 28.565 N, 2021 28.566 N, 2022 28.422 N, 2023 28.422 N)
- 68060 Actualisering ramingen kapitaallasten (2020 44.557 N, 2021 69.528 N, 2022 82.454 N, 2023 99.501 N)
- 68072 Actualisering verzekeringen Werkmaatschappij (2020 20.215 V, 2021 20.215 V, 2022 20.215 V, 2023 20.215 V)
- 88072 Actualisering werknemersverzekeringen (2020 6.564 N, 2021 6.564 N, 2022 6.564 N, 2023 6.564 N)
- 88087 Technische correctie sport (2020 38.887 V, 2021 38.887 V, 2022 38.887 V, 2023 38.887 V)
- 88334 Actualiseren budget vorming en opleiding Werkmaatschappij (2020 72.185 N, 2021 72.185 N, 2022 72.185 N, 2023 72.185 N)
- 88338 WKR-effect overbrengen personeel naar de Werkmaatschappij (2020 47.500 N, 2021 47.500 N, 2022 47.500 N, 2023 47.500 N)
- 88343 Actualiseren budget WGA-verzekeringen (2020 20.000 N, 2021 20.000 N, 2022 20.000 N, 2023 20.000 N)
- 88346 Actualiseren budget telefonische bereikbaarheid (Kadernota 2018) (2020 20.000 N, 2021 20.000 N, 2022 20.000 N, 2023 20.000 N)
- 88514 Bijstelling budget Communicatie WM (2020 10.000 V, 2021 10.000 V, 2022 10.000 V, 2023 10.000 V)
- 88520 Herstel budget A+O Fonds (2020 6.000 N, 2021 6.000 N, 2022 6.000 N, 2023 6.000 N)
- 88525 Bijstellingen BAG-WOZ budgetten (2020 6.000 V, 2021 6.000 V, 2022 6.000 V, 2023 6.000 V)
- 88539 Herstelbudget OR in WM (2020 4.000 N, 2021 4.000 N, 2022 4.000 N, 2023 4.000 N)
- 88610 Bijraming ICT kosten 2020-2023 (2020 191.000 N, 2021 213.000 N, 2022 227.000 N, 2023 202.000 N)

Bijlage III - Toelichting definities en symbolen

Toelichting op het gebruik van icoontjes in de Kadernota

Om de onderwerpen in deze kadernota in een duidelijke context te zetten, wordt gebruik gemaakt van een rubricering, te weten

- effect op het begrotingssaldo
- aard van het onderwerp
- status van het onderwerp

effect	aard	s status	raakvlak
<ul style="list-style-type: none"> — vragend (nadelig) + biedend (voordelig) — neutraal — nog onbekend 	<ul style="list-style-type: none"> 1. onontkoombaar 2. noodzakelijk 3. wenselijk 	<ul style="list-style-type: none"> A - realisatiefase B - planfase C - verkenfase onbekend 	<ul style="list-style-type: none"> alleén eigen DO en niet de WM (via de uitvoering) de eigen DO én de WM (via de uitvoering) beide DO's (via afstemming beleid) beide DO's én de WM (via de uitvoering)

Vierkanten 0%
Vierkanten 25%
Vierkanten 50%
Vierkanten 75%

Labeling van bedragen/ramingen in bestuurlijke notities.

Wanneer in notities sprake is van bedragen of kostenramingen die te maken hebben met voorgenomen nieuwe projecten of nieuw beleid wordt zo'n bedrag standaard voorzien van een label dat de status en de mate van onderbouwing verduidelijkt.

Voor het gebruik van de termen 'PM' en 'taakstellend' wordt afgesproken dat hieraan de onderstaande omschrijving wordt gekoppeld.

	status C	status B	status A
fase	verrkenkende fase	planfase	realisatiefase
trefwoorden	initiatief, verkenning wat, ordergrootte inspanning.	uitwerking, plannen, begin progr. van eisen.	uitgewerkt plan incl. overleg betrokkenen, definitief progr. van eisen.
basis raming	inschatting en kengetallen.	elementen en kengetallen.	elementen en/of hoeveelheden en kengetallen/prijzen.
afwijking in %	mogelijk 50%	mogelijk 15-50%	verwachting < 15%

Het kan ook voorkomen dat er (nog) geen bedragen kunnen worden genoemd of dat er echt nadrukkelijk sprake is van een taakstellend bedrag. Voor deze gevallen gelden onderstaande termen:

PM	<ul style="list-style-type: none"> • er zijn nog geen concreten plannen (we willen iets gaan doen) • het college is van plan hier tijd en energie in te gaan stoppen • instemming betekent instemmen met het uitvoeren van voorbereidend werk en verkenningen • er wordt wel verwacht dat er (t.z.t.) sprake zal zijn van effecten voor de begroting • er is nog geen sprake van besluitvorming
PM - voetnoot	In een voetnoot kan worden aangegeven of er sprake is van een bijzondere reden voor PM, bijvoorbeeld in geval van een nog onmogelijk te kwalificeren autonome/onontkoombare ontwikkeling

taakstellend	<ul style="list-style-type: none">• er wordt vooraf een bedrag vastgesteld voor bepaalde activiteiten of voorzieningen/maatregelen• het bedrag is leidend en maximaal, het ambitieniveau wordt hierop aangepast
---------------------	--

Bijlage IV - Maatregelenpakket uit takendiscussie 2019

Om tot een structureel sluitende begroting te komen is er in de organisatie een takendiscussie gevoerd. Tijdens de raad van 28 maart 2019 is hierover ook een motie aangenomen. Zoals door de wethouder tijdens de motie aangegeven is de takendiscussie vooreerst 'hoogover' gevoerd. Voor alle taakvelden zijn in de organisatie globale verkenningen gedaan.

Naar aanleiding van het overzicht wat dit heeft opgeleverd heeft het college kaders besproken waarbinnen zij keuzes heeft gemaakt. De te voeren discussies en hierbij te maken keuzes zijn in samenhang met de meerjarige saldi van de Kadernota gemaakt. Een belangrijk afwegingskader hierbij is de maatschappelijke impact van maatregelen in relatie tot het effect op de begroting.

Het structurele tekort doet zich met name in de eerste twee jaren voor. Daarom is organisatie-breed gekeken of de opgevoerde planning van investeringen nog correct is. Ook is naar aanleiding van de takendiscussie een aantal maatregelen in overleg met de gemeente Tytsjerksteradiel genomen.

(bedragen in € x 1.000)	2020	2021	2022	2023
Aanpassing planning investeringen				
Herinrichting Surhuisterveen; gereed in 2021 (kapitaallast vanaf 2022)	-	138	-	-
Schoolzones: spreiding over 5 jaar i.p.v. eenmalig	12	8	4	-
Temporiserings Groenkamp: beschikbaar stellen in 2021 o.b.v. meest recente planning	3	3	-	-
Aanleggen van fietspaden in 10 i.p.v. 5 jaar	-	23	35	46
Duurzaam veilig: geen investeringen met effect in 2020	15	-	-	-
Parkeren woongebieden: geen investering met effect in 2020	10	-	-	-
Maatregelen (in overleg met Tytsjerksteradiel)				
Fasere onderzoekskosten Publieksdiensten	3	-	3	-
Laten vallen van het initiatief Landelijke Aanpas Adreskwaliteit (LAA)	11	11	11	-
Budgetverlaging werkbugdet openbare orde en veiligheid	6	6	6	6
Stopzetten lidmaatschap Frisian Ports	5	-	-	-
Andere opzet 'Uur cultuur'	5	5	5	5
Centrale postkamer 8KTD	-	-	5	5
Dienstverlening telefonie/balie	5	10	20	20
TOTAAL	75	204	89	82

Tenslotte is er is een nadere analyse gedaan van alle structureel opgevoerde kosten en gekeken of daarvoor een incidentele dekking mogelijk is vanuit de reservepositie. De provincie vergt de gemeente namelijk op een structureel sluitende begroting.

(bedragen in € x 1.000)	2020	2021	2022	2023
Incidenteel versus structureel				
Regiodeal: besluit reeds genomen in de Raad en verwerkt	-	-	-	-
Welzijnsopdracht: afronding	23	-	-	-
Renovatie 2 tenniscomplexen	-	-	-	27
Laadpalen E-cars	10	-	-	-
Bestuur, raad en raadscommissies	-	4	16	-
Frictiekosten Caparis	20	20	-	-
TOTAAL	53	24	16	27